

การศึกษาความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ
กรณีศึกษา : อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

นายวีรวิษณุ สงสันเทียะ

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
การบริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค
สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ปีการศึกษา 2556

การศึกษาความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ

กรณีศึกษา : อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อนุมัติให้นับ โครงการฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

คณะกรรมการสอบโครงการ

(รศ. ดร. อวิรุทธิ์ ชินกุลกิจนิวัฒน์)

ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. พรศิริ จงกล)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ)

(อ. ดร. ปวีร์ ศิริรักษ์)

กรรมการ

(รศ. ร.อ. ดร. กนต์ธร ชำนิประศาสน์)

คณบดีสำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

วีรวิษณุ สงสันเทียะ : การศึกษาความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ กรณีศึกษา : อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา (STUDY OF FACILITIES NEED FOR ELDERLY AND DISABLED PEOPLE : A CASE STUDY OF SIKHIO DISTRICT, NAKHON RATCHASIMA) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.พรศิริ จงกถ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และคนพิการ ต่อการใช้บริการสถานที่ราชการ สถานที่บริการสาธารณะในเขตอำเภอสีคิ้ว และเพื่อสำรวจความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานราชการ สถานที่บริการสาธารณะในเขตอำเภอสีคิ้ว ที่ผู้สูงอายุและคนพิการส่วนใหญ่ต้องการไปใช้บริการ

การศึกษานี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ และผู้พิการ ทั้งสิ้น 370 คน ในท้องที่อำเภอสีคิ้ว เพื่อนำผลการศึกษามายืนยันข้อมูล ประมวลผล วิเคราะห์ ประเมินผล และสรุปผลความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยนำข้อมูลที่ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรม SPSS เพื่อวัดค่าเฉลี่ยและการกระจายของข้อมูล จากผลการศึกษาทำให้ทราบความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ รวมถึงข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ในสถานที่ราชการ สถานที่บริการสาธารณะในเขตอำเภอสีคิ้ว ในภาพรวมความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.21 และเมื่อศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และคนพิการ พบว่าการใช้อุปกรณ์ช่วยมีผลต่อความต้องการด้านป้าย , ด้านทางลาด , ด้านที่จอดรถ และด้านห้องส้วม อย่างมีนัยสำคัญ

สาขาวิชา วิศวกรรมโยธา

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่อนักศึกษา _____

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา _____

VIRAVISC SONGSANTHIA : STUDY OF FACILITIES NEED FOR
ELDERLY AND DISABLED PEOPLE : A CASE STUDY OF SIKHIO
DISTRICT, NAKHON RATCHASIMA. ADVISOR : ASSOC. PROF.
PORNISIRI JONGKOL, Ph.D.

The objective of this study was to investigate and survey facilities need for elderly and disabled people in government offices and public service places that service elderly and disabled people in Sikhio district. This study used a questionnaire to collect data from 370 elderly and disabled people in Sikhio district. The data were then recorded, analyzed, evaluated, and concluded. SPSS was used to compute averages and create data distribution. The results provided information regarding facilities need for elderly and disabled people, and also recommendation used as facilities improvement method. Overall, the facilities need was at high level with the mean of 4.21. The results also showed that gait aids affected the need of sign, ramp, car parking, and washroom significantly.

School of Civil Engineering
Academic Year 2013

Student's Signature _____
Advisor's Signature _____

กิตติกรรมประกาศ

โครงการการศึกษาฉบับนี้ สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีก็ด้วยคำแนะนำช่วยเหลือจากหลายท่าน ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พรศิริ จงกล อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้คำแนะนำในการดำเนินงานโครงการในครั้งนี้ ศาสตราจารย์ ดร.สุขสันต์ หอพิบูลสุข คณะกรรมการสอบในนามของผู้แทนมหาวิทยาลัยที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ายิ่ง ร่วมประเมินตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆจนงานวิจัยเกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งผู้ตอบแบบสอบถามและผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการในเขตพื้นที่อำเภอสีคิ้ว ที่ให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะต่างๆ ให้โครงการนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ที่สำคัญยิ่งขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ตลอดจนญาติพี่น้องทุกคนในครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจให้ฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ตลอดจนองค์การบริหารส่วนตำบลวังโรงใหญ่ที่ให้ทุนการศึกษาจนจบหลักสูตรนี้ หากประโยชน์และคุณค่าของงานวิจัยฉบับนี้ ขอมอบเป็นกตัญญูตาบูชาคุณบิดา มารดา ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

วีรวิษณุ สงสันเทียะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 ความรู้และแนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุและคนพิการ.....	4
2.2 หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุและผู้พิการ.....	8
2.3 แนวความคิดและหลักการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ.....	9
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	14
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	14
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	15
3.3 การดำเนินการวิจัย.....	16
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	16
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	17
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	17
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	18
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ.....	18
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้พิการ.....	28

4.3	ผลวิเคราะห์ข้อมูลสิ่งอำนวยความสะดวกของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุและผู้พิการ.....	38
4.4	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุและผู้พิการ.....	45
4.4.1	ด้านความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการต่อสถานที่ราชการ.....	45
4.4.2	ด้านความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ ต่อสถานที่บริการสาธารณะ.....	48
4.5	ผลการวิเคราะห์ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ.....	50
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	56
5.1	สรุป.....	56
5.1.1	ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ และผู้พิการ.....	56
5.1.2	ข้อมูลสิ่งอำนวยความสะดวกของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ และผู้พิการ.....	57
5.1.3	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ.....	58
5.1.4	ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ.....	59
5.2	อภิปรายผล.....	59
5.3	ข้อเสนอแนะ.....	60
5.4	ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งต่อไป.....	62
	เอกสารอ้างอิง.....	63
	ภาคผนวก แบบสอบถาม.....	64
	ประวัติผู้เขียน.....	74

สารบัญญัตินี้

ตารางที่	หน้า
4.1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ.....	18
4.2 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามอายุ.....	19
4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามโรคประจำตัวที่ต้องไปพบแพทย์หรือรับการรักษาเป็นประจำ.....	19
4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามสถานภาพ.....	20
4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	21
4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามอาชีพ.....	21
4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามสิทธิรับสวัสดิการทางสังคม.....	22
4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	22
4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ.....	22
4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามการใช้อุปกรณ์ช่วยในการดำเนินชีวิตประจำวัน.....	23
4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน.....	24
4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับกฎกระทรวงการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ.2548.....	24
4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก.....	25
4.14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านเบี้ยยังชีพ.....	25
4.15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านสวัสดิการความเจ็บป่วย.....	26
4.16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านการตรวจเยี่ยมของบุคลากรทางการแพทย์/อสม.....	27
4.17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านพื้นที่ทำกิจกรรมของผู้สูงอายุ/คนพิการ.....	27

4.18	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุน จากภาครัฐ ด้านอุปกรณ์ช่วย.....	28
4.19	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามเพศ.....	28
4.20	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามอายุ.....	29
4.21	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกประเภทของความพิการตามภาครัฐ.....	29
4.22	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามโรคประจำตัวที่ต้องไปพบ แพทย์หรือรับการรักษาเป็นประจำ.....	30
4.23	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามสถานภาพ.....	30
4.24	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	31
4.25	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามอาชีพ.....	31
4.26	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามสิทธิการรับสวัสดิการ ทางสังคม.....	32
4.27	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	32
4.28	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ.....	32
4.29	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามการใช้อุปกรณ์ช่วยใน การดำเนินชีวิตประจำวัน.....	33
4.30	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน.....	33
4.31	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับกฎกระทรวง การกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ.2548.....	34
4.32	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุน จากภาครัฐ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก.....	35
4.33	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุน จากภาครัฐ ด้านเบี้ยยังชีพ.....	35
4.34	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุน จากภาครัฐ ด้านสวัสดิการความเจ็บป่วย.....	36
4.35	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุน จากภาครัฐ ด้านการตรวจเยี่ยมของบุคลากรทางการแพทย์/อสม.....	36
4.36	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุน จากภาครัฐ ด้านพื้นที่ทำกิจกรรมของผู้สูงอายุ/คนพิการ.....	37

4.37 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุน จากภาครัฐ ด้านอุปกรณ์ช่วย.....	38
4.38 สถานที่ราชการที่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ และผู้พิการต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก.....	38
4.39 สถานที่สาธารณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ และผู้พิการต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก.....	39
4.40 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านป้ายแสดง สิ่งอำนวยความสะดวก.....	40
4.41 ความต้องการของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านทางลาดอำนวยความสะดวก.....	40
4.42 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านลิฟต์.....	41
4.43 ความต้องการของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านบันไดอำนวยความสะดวก.....	42
4.44 ความต้องการของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ.....	42
4.45 ความต้องการของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านทางเข้าอาคาร ทางเดินระหว่างอาคาร.....	43
4.46 ความต้องการของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านประตู.....	44
4.47 ความต้องการของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านห้องส้วม.....	44
4.48 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่ราชการ ที่ว่าการอำเภอ.....	45
4.49 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่ราชการ เทศบาล.....	46
4.50 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่ราชการ องค์การบริหารส่วนตำบล.....	46
4.51 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่ราชการ โรงพยาบาลสตึก.....	47
4.52 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่ราชการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล.....	47
4.53 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่ราชการ สถานีตำรวจภูธรอำเภอสตึก.....	48
4.54 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่บริการ สาธารณะ ตลาดสดเทศบาลอำเภอสตึก.....	48
4.55 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่บริการ สาธารณะ สวนสุขภาพอำเภอสตึก.....	49
4.56 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่บริการ สาธารณะ มูลนิธิวิหารสมเด็จพระพุฒาจารย์ (หลวงปู่โต พรหมรังสี).....	49

4.57	ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่บริการ สาธารณะ อย่างเก็บน้ำลำตะคลอง (คลองไผ่).....	50
4.58	ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่บริการ สาธารณะ อย่างเก็บน้ำซับประคู้.....	50
4.59	ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านป้าย.....	51
4.60	ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านทางลาด.....	51
4.61	ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านลิฟต์.....	52
4.62	ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านบันได.....	53
4.63	ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านที่จอดรถ.....	53
4.64	ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านทางเข้าอาคาร ทางเดินระหว่างอาคาร.....	54
4.65	ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านประตู.....	54
4.66	ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านห้องส้วม.....	55

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงในทศวรรษที่ผ่านมา จากความก้าวหน้าของการสื่อสารและคมนาคมในปัจจุบัน มีส่วนสำคัญที่ทำให้มนุษย์สามารถติดต่อและเดินทางถึงกันได้สะดวกยิ่งขึ้น ผู้คนสามารถเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ได้โดยสะดวกแต่นั้นไม่ใช่สำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ พวกเขาเป็นผู้ที่มีสิทธิเท่าเทียมกับทุกคนในสังคมแต่โอกาสที่จะได้รับความสุข สะดวกสบายต่อการไปยังสถานที่ต่าง ๆ ก็มีข้อจำกัด ซึ่งข้อจำกัดนั้นไม่ใช่เกิดจากการไร้ความสามารถที่จะดูแลตนเอง แต่เป็นข้อจำกัดที่เกิดจากความขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับพวกเขา

ในการดำเนินการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการจะเป็นการช่วยเหลือผู้สูงอายุและคนพิการที่ประสบปัญหาอุปสรรคในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะในการเดินทาง การติดต่อหน่วยงานที่ให้บริการของส่วนราชการ ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมที่ได้รับโอกาสมากขึ้น เช่น บริการขนส่งมวลชน บริการสาธารณะ โทรศัพท์ ไปรษณีย์ ห้องน้ำ ห้องส้วม ที่จอดรถ อาคาร สถานที่ สภาพแวดล้อม สาธารณะและบริการอื่น ๆ โดยสามารถเข้าร่วมในกิจกรรมทางสังคมได้อย่างเต็มที่ สังคมเองก็เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุและคนพิการได้แสดงความสามารถ เอื้ออำนวยประโยชน์ด้านการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้สูงอายุและคนพิการให้มีการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า เช่นเดียวกับคนทั่วไป อย่างไรก็ตามการประกาศใช้กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548 นำหลักการไปปฏิบัติยังเป็นเพียงการขอความร่วมมือให้ถือปฏิบัติ ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ หลายหน่วยงานยังไม่ตระหนักคิด โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้สูงอายุและคนพิการต่อการใช้บริการสถานที่ราชการ สถานที่บริการสาธารณะในเขตอำเภอสีคิ้ว และเพื่อสำรวจสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่เหล่านั้นว่าได้จัดให้มีตามกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548 หรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลผู้สูงอายุและคนพิการ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา การศึกษาโครงการนี้จะศึกษาในสถานที่ราชการ และสถานบริการสาธารณะต่าง ๆ ในเขตอำเภอสีคิ้ว มาศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสิ่งอำนวยความสะดวก และดำเนินการนำข้อมูลที่ได้สะท้อนให้สถานที่ต่าง ๆ ได้ทราบถึงความต้องการไปใช้บริการของผู้สูงอายุและคนพิการที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอสีคิ้ว ซึ่งจะนำไปสู่การจัดการหาสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เพื่อศึกษาความต้องการของผู้สูงอายุ และคนพิการ ต่อการใช้บริการสถานที่ราชการ สถานที่บริการสาธารณะในเขตอำเภอสีคิ้ว
- 1.2.2 เพื่อสำรวจความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานราชการ สถานที่บริการสาธารณะในเขตอำเภอสีคิ้ว ที่ผู้สูงอายุและคนพิการส่วนใหญ่ต้องการไปใช้บริการ

1.3 ขอบเขตการศึกษา

- 1.3.1 เป็นโครงการเชิงสำรวจ (Survey study)
- 1.3.2 ประชากรตัวอย่าง ผู้สูงอายุ และคนพิการ รวมจำนวน 370 คน ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอสีคิ้วที่พุดคุยได้รู้เรื่องดีและยินดีให้ข้อมูล
- 1.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการทำโครงการงาน
 - 1.3.3.1 แบบสัมภาษณ์เนื้อหาครอบคลุมสิ่งที่ต้องการศึกษาทดสอบสัมภาษณ์โดย สุ่มสัมภาษณ์ผู้สูงอายุและคนพิการที่มาใช้สิทธิ์ที่หน่วยงานราชการ และสถานที่บริการสาธารณะ ในอำเภอสีคิ้ว เนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป ข้อมูลความต้องการและความคิดเห็นของผู้สูงอายุและคนพิการต่อสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ต่าง ๆ
 - 1.3.3.2 แบบสำรวจสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุและคนพิการในสถานราชการ สถานที่บริการสาธารณะในเขตอำเภอสีคิ้ว
- 1.3.4 เทคนิคการเก็บข้อมูล เริ่มจากองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสีคิ้วแต่ละแห่ง รวมจำนวน 11 ตำบล เข้าพบนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลและเจ้าหน้าที่นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ โดยแนะนำตัวและบอกถึงวัตถุประสงค์ของการทำโครงการเพื่อขอทราบที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุและผู้พิการ จากนั้นเข้าพบเพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์
- 1.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล นำแบบสอบถามที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง มาตรวจสอบความเรียบร้อยของข้อมูล วิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติที่เกี่ยวข้อง

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.4.1 ทราบความต้องการของผู้สูงอายุและคนพิการต่อสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ราชการ สถานที่บริการสาธารณะในเขตอำเภอสีคิ้ว

- 1.4.2 ทราบว่าสถานที่ราชการ สถานที่บริการสาธารณะในเขตอำเภอสีคิ้ว ที่ผู้สูงอายุและคนพิการต้องไปใช้บริการได้จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเหมาะสมหรือไม่
- 1.4.3 นำข้อมูลที่ได้สะท้อนให้สถานที่ต่าง ๆ ได้ทราบถึงความต้องการไปใช้บริการของผู้สูงอายุและคนพิการที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอสีคิ้ว ซึ่งจะนำไปสู่การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสมต่อไป

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำโครงการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ กรณีศึกษา ผู้สูงอายุและคนพิการในเขต อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ดังนั้นจึงได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 ความรู้และแนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุและคนพิการ
- 2.2 หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุและคนพิการ
- 2.3 แนวความคิดและหลักการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความรู้และแนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุและคนพิการ

- 2.1.1 ความหมายของ “ผู้สูงอายุ” เจมส์และเรนเนอร์ (อ้างถึงใน เพ็ญพกา กาญจน์โนภาส, 2541) ได้ให้ความหมายของผู้สูงอายุ ว่า หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นธรรมดาในสิ่งมีชีวิตและได้แบ่งระดับของความสูงอายุออกเป็น 4 ประเภท คือ
 - 2.1.1.1 การสูงอายุตามวัย (Chronological aging) หมายถึง การสูงอายุตามปีปฏิทิน โดยนับจากปีที่เกิดเป็นต้นไป
 - 2.1.1.2 การสูงอายุตามสภาพร่างกาย (Biological aging) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและกระบวนการหน้าที่ที่ปรากฏขณะที่มีอายุเพิ่มขึ้น
 - 2.1.1.3 การสูงอายุตามสภาพจิตใจ (Psychological aging) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในหน้าที่ของการรับรู้ แนวความคิด ความจำ การเรียนรู้ เซอาน์ ปัญญาและลักษณะที่ปรากฏในระยะต่าง ๆ ของแต่ละคนที่มีอายุเพิ่มขึ้น
 - 2.1.1.4 การสูงอายุตามสภาพสังคม (Sociological aging) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่ สถานภาพของบุคคลในระบบสังคม เช่น ครอบครัว หน้าที่การงาน รวมถึงความสำคัญในฐานะผู้ที่มีประสบการณ์

บริบูรณ์ พรพิบูลย์ (2536 อ้างถึงใน ชราธร ดวงแก้ว และ หิรัญญา เดชอุดม, 2550, หน้า 12) กล่าวว่าความสูงอายุ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในระยะสุดท้ายของช่วงอายุมนุษย์ ดังนั้น ความสูงอายุหรือความชราภาพจึงเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ

และความประพจน์ที่เกิดขึ้นตามอายุ เช่น เมื่อบุคคลมีอายุเพิ่มมากขึ้น ความสามารถทางร่างกายจะลดลง ดังนั้น ความสูงอายุจึงมี 2 ลักษณะ กล่าวคือ

1. ความสูงอายุแบบปฐมภูมิ (Primary aging) เป็นความสูงอายุที่ต้องเกิดขึ้นกับทุกคน เป็นไปตามธรรมชาติ เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ กล่าวคือ เมื่ออวัยวะต่าง ๆ หรือเซลล์ต่าง ๆ ในร่างกายมนุษย์ถูกใช้งานมานานก็ย่อมเกิดความเสื่อมโทรม เสื่อมสภาพไปตามอายุขัยของการทำงาน ซึ่งการเสื่อมโทรมลงของเซลล์ต่าง ๆ ในร่างกายนี้จะส่งผลให้เห็นเด่นชัดขึ้นทีละน้อย เช่น ผิวหนังเริ่มเหี่ยวแห้ง ผมเริ่มเปลี่ยนเป็นสีขาว สายตายาว พละกำลังเริ่มถดถอยลง เป็นต้น
2. ความสูงอายุแบบทุติยภูมิ (Secondary aging) เป็นความสูงอายุที่มนุษย์เราสามารถหลีกเลี่ยงได้ ความสูงอายุลักษณะนี้มักจะเกิดจากความปล่อยปละละเลย ไม่หวั่งกังวล หรือไม่รักษาสุขภาพร่างกาย การใช้ร่างกายทำงานหนักเกินไป การรับประทานอาหารมากเกินไป การที่ร่างกายมีโรคภัยมาเบียดเบียนอายุการทำงาน แต่ในประเทศที่มีความเจริญทางด้านทางการแพทย์ พบว่า ผู้สูงอายุ 60 ปีแล้วยังแข็งแรงและมีความสามารถในการทำงานได้ดี ดังนั้น องค์การอนามัยโลกจึงได้แบ่งเกณฑ์อายุตามสภาพการของการมีอายุเพิ่มขึ้น ดังนี้
 1. ผู้สูงอายุ มีอายุระหว่าง 60-74 ปี
 2. คนชรา มีอายุระหว่าง 75-90 ปี
 3. คนชรามาก มีอายุ 90 ปี ขึ้นไป

บ่อยครั้งที่คำว่า “ผู้สูงอายุ” ในภาษาไทยถูกใช้ในความหมายเดียวกับคำว่า “อาวุโส” (Elderhood) เช่น การกล่าวถึงผู้สูงอายุว่าเป็นผู้มีอาวุโสเพราะวัยวุฒิที่มี หมายความว่าผู้อาวุโสเป็นผู้ที่มีอายุตามจำนวนปีปฏิทินสูงกว่าคนรุ่นอื่นที่มีชีวิตอยู่ในช่วงเวลาเดียวกัน

จะเห็นได้ว่ามีผู้ให้ความหมายของผู้สูงอายุไว้หลายท่าน แต่โดยความหมายที่ค่อนข้างใกล้เคียงกัน โดยสรุปแล้วผู้สูงอายุ คือผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความเปลี่ยนแปลงเสื่อมถอยทางด้านร่างกาย จิตใจและสังคม

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2536) ได้ให้ความหมายว่า ผู้สูงอายุหมายถึง บุคคลที่สังคมได้กำหนดเกณฑ์อายุเมื่อมีชีวิตอยู่ในช่วงวัยสุดท้ายของชีวิต ซึ่งเป็นวัยเสื่อมทางร่างกาย จิตใจ และสังคม แต่ละคนจะปรากฏอาการเสื่อมแตกต่างกัน นอกจากอาการเสื่อมดังกล่าวแล้ว ยังใช้เกณฑ์อายุ 60 ปี เป็นเกณฑ์สากลเพื่อให้ทราบว่าคุณลักษณะสมควรเป็นผู้สูงอายุนำมาพิจารณาประกอบกันด้วย

บรรลุ ศิริพานิช (2548) องค์การสหประชาชาติระบุว่า ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ภาษาไทยคำว่า ผู้สูงอายุ หมายถึง ใช้อายุเป็นหลักในการเรียก (60 ปี) คำว่า คนชรา

หมายถึง ลักษณะทางกายภาพเป็นหลักในการเรียก คำว่า อาวุโส หมายถึง สถานภาพทางราชการแก่กว่า เก่ากว่า เป็นหลักในการเรียก (ในทางศาสนา ภิกษุผู้ใหญ่ เรียก ภิกษุน้อยกว่า อาวุโส ภิกษุน้อย เรียกภิกษุผู้ใหญ่ว่า กัณฑ์) ภาคภาษาอังกฤษ วิทยาการว่าด้วยผู้สูงอายุ เรียกว่า Gerontology วิทยาการด้านการแพทย์เกี่ยวกับผู้สูงอายุ เรียกว่า Geriatrics medicine มีคำหลายคำ ใช้เป็นสรพนามเรียกผู้สูงอายุ เช่น aging, elderly, older person, senior citizen สุดแต่จะใช้ แต่ในองค์การสหประชาชาติ ตกลงใช้คำว่า older persons เรียกผู้สูงอายุ

สุรกุล เจนอบรม (2534) ได้ให้ความหมายของคนสูงอายุว่า เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในระยะสุดท้ายของช่วงอายุมนุษย์ ดังนั้น ความสูงอายุหรือความชราภาพจึงเกี่ยวข้องกับความเสื่อมถอยทั้งทางร่างกาย จิตใจและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นตามอายุ

2.1.2 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551”

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา - ในพระราชบัญญัตินี้

“คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

“ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้องหรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรือรับอุปการะคนพิการ

“แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล” หมายความว่า แผนซึ่งกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล

“เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก” หมายความว่า เครื่องมือ อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ หรือบริการที่ใช้สำหรับคนพิการโดยเฉพาะ หรือที่มีการดัดแปลงหรือปรับใช้ให้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละบุคคล เพื่อเพิ่ม รักษา คงไว้ หรือพัฒนาความสามารถและศักยภาพที่จะเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร การสื่อสาร รวมถึงกิจกรรมอื่นใดในชีวิตประจำวันเพื่อการดำรงชีวิตอิสระ

“ครูการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป และปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

“การเรียนร่วม” หมายความว่า การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับและหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษา ให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ

“สถานศึกษาเฉพาะความพิการ” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐหรือเอกชนที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ ทั้งในลักษณะอยู่ประจำ ไป กลับ และรับบริการที่บ้าน

“ศูนย์การศึกษาพิเศษ” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากรและชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง

“ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัยาศัยแก่คนพิการโดยเฉพาะ โดยหน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัวยุทธ ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์และสถาบันทางสังคมอื่นเป็นผู้จัด ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษาและหลักสูตรระยะสั้น

“องค์กรคนพิการแต่ละประเภท” หมายความว่า องค์กรสมาชิกระดับชาติตามประเภทความพิการที่ได้แจ้งชื่อไว้กับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบหรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

2.2 หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุและคนพิการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือว่าเป็นองค์กรที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดบริการ สาธารณะแก่ชุมชน รวมทั้งภารกิจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก สตรี ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส ซึ่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 นั้นได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะไว้หลายด้าน โดยเฉพาะด้านการสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนา คุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส ไว้ในหมวด 2 มาตรา 16(10) ให้เทศบาล เมือง พัทธา และองค์การบริหารส่วนตำบล ให้การสังคมสงเคราะห์และพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส และมาตรา 17(27) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการ สังคมสงเคราะห์ และพัฒนาคุณภาพชีวิตเช่นเดียวกับเทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วน ตำบล เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อ ประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามพระราชบัญญัติข้างต้น จึงได้กำหนดให้จัดทำแผนปฏิบัติการ กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 โดยให้มีการถ่ายโอนภารกิจ ให้กับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแผนดังกล่าวกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจด้านงานส่งเสริม คุณภาพชีวิต และเรื่องการส่งเสริมอาชีพให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย การสังคม สงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส การนันทนาการ การ ส่งเสริมกีฬา หรือการจัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การศึกษาทั้งในและนอกระบบ รวมถึงการ สาธารณสุข เช่น การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ เป็นต้น ซึ่งจะเห็นว่าใน ปัจจุบันการจัดบริการสาธารณะในด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ ได้มีการดำเนินการ ถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ งบประมาณ และบุคลากรบางส่วนจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคไปให้ส่วน ท้องถิ่นดำเนินการ

นอกจากนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการปกครอง ส่วนท้องถิ่นไว้เป็นการเฉพาะตั้งแต่มาตรา 281 ถึงมาตรา 290เพื่อกระจายอำนาจให้กับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ว่า รัฐต้องให้ความสำคัญแก่องค์กร ตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทบริการสาธารณะและมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่รวมทั้งมีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลประชาชนในท้องถิ่น และ ได้บัญญัติเกี่ยวกับเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุไว้ ดังนี้ คือ มาตรา 53 บุคคลซึ่งมีอายุเกินหก ลิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ

มาตรา 80 (1) โดยสรุปคือ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านสังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม ได้แก่ กลุ่มครอบครัวและพัฒนาเด็กและเยาวชน สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาปฐมนิเทศส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็น ปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชน รวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพและผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพา ตนเองได้

จากภารกิจที่รับการถ่ายโอนและกฎหมายที่กล่าวมาข้างต้นย่อมจะส่งผลให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีภารกิจเพิ่มมากขึ้น และภารกิจหนึ่งที่สำคัญคือ งานสวัสดิการสังคม งาน สังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส โดยเฉพาะที่ เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มของปัญหาเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งตามโครงสร้างของประชากร ในอีก 10 -20 ปี ข้างหน้าประเทศไทยจะมีประชากรกลุ่มนี้ไม่น้อยกว่า 11 ล้านคน จนอาจเป็นปัญหาที่ ส่งผลกระทบต่อการจัดสวัสดิการสังคมและมาตรการในการรองรับและพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ผู้สูงอายุได้อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านความรู้การจัดการทรัพยากรและบริการทางสังคม รวมทั้งการ เตรียมความพร้อมในการรับมือกับจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคตขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น

2.3 แนวความคิดและหลักการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุและคนพิการ

สอดคล้องกับการศึกษาเกี่ยวกับผู้สูงอายุและคนพิการ กับการคาดหวังในการเข้ารับการ สงเคราะห์ ประเภทเสียค่าบริการ โดยทำการศึกษาจากการสัมภาษณ์ กลุ่มที่ใช้เป็นกรณีศึกษาได้แก่ ผู้สูงอายุที่เป็นผู้มาสมัครขึ้นบัญชีรอการถูกเรียกตัวเข้ารับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์คนชรา บ้านบางแค ความคาดหวังของผู้สูงอายุที่มีต่อสถานสงเคราะห์คนชรานั้นพบว่า กลุ่มกรณีศึกษามอง สถานสงเคราะห์ว่าเป็นสถานที่เงียบสงบ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีผู้คอยช่วยเหลือ ดูแล มีความเป็นอิสระ มีเพื่อนวัยเดียวกันคอยพูดคุยแก้เหงา และความสะดวกสบายในเรื่องการ คมนาคมและที่อยู่อาศัย ข้างหน้าสถานสงเคราะห์เป็นตลาดบางแคสะดวกในการซื้อของ รับประทาน และอยู่ใกล้วัด แสดงให้เห็นว่าสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการในละแวกบ้านเป็น ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการเลือกที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ เป็นที่มาของการออกแบบการปรับปรุงสิ่ง อำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีสภาพทาง กายภาพเดิมที่ไม่ได้ออกแบบไว้ให้ผู้สูงอายุและคนพิการสามารถเข้าถึงได้ โดยมีกฎกระทรวง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ.2548 เป็น

แนวทางในการออกแบบและจะมีการทดสอบและศึกษาความพึงพอใจต่อราวจับและอุปกรณ์ทดสอบเพื่อหาความพึงพอใจที่สุดของกลุ่มตัวอย่าง

2.3.1 มาตรฐานของต่างประเทศและประเทศไทย

มาตรฐานสำหรับที่พักอาศัยของผู้สูงอายุและคนพิการยังไม่มีการจัดทำเป็นกฎหมายโดยตรง โดยมีกฎหมายที่ใกล้เคียงควบคุมอยู่หลายฉบับ ได้แก่

2.3.1.1 ร่างกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ. 2548 ในอาคาร ซึ่งกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับผู้สูงอายุเอาไว้และรวมถึงผู้พิการหรือทุพพลภาพด้วย เนื้อหาส่วนใหญ่จึงเกี่ยวข้องกับ การเข้าถึงพื้นที่ โดยร่างกฎกระทรวงฉบับนี้ได้นิยามสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา หมายความว่า ส่วนของอาคารที่สร้างขึ้นและอุปกรณ์อันเป็นส่วนประกอบของอาคารที่ติดตั้งอยู่ภายในและภายนอกอาคาร เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา

2.3.1.2 พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. 2547 โดยให้คำนิยามว่า สถานพยาบาล หมายความว่า สถานที่รวมตลอดถึงยานพาหนะซึ่งจัดไว้เพื่อการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ การประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม การประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ การประกอบวิชาชีพทันตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทันตกรรม การประกอบวิชาชีพกายภาพบำบัดตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพกายภาพบำบัด หรือการประกอบวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ ทั้งนี้ โดยกระทำเป็นปกติธุระไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ แต่ไม่รวมถึงสถานที่ขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ซึ่งประกอบธุรกิจการขายยาโดยเฉพาะ ซึ่งรวมถึงที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในที่ให้บริการทางด้านการดูแลและพยาบาล เช่น Nursing Homes โดยไม่รวมที่อยู่อาศัยของภาครัฐ เช่น สถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุโดยเน้นการควบคุมการดำเนินงาน และการบริการของสถานพยาบาล ซึ่งกฎหมายเหล่านี้ยังเป็นการรวมผู้สูงอายุเข้ากับประชากรอื่น ๆ เช่น ผู้สูงอายุ หรือผู้ป่วย ซึ่งทำให้ข้อบังคับบางข้อไม่จำเป็นหรือไม่เหมาะสมกับการบังคับใช้ในที่พักอาศัยสำหรับของผู้สูงอายุและคนพิการโดยตรง

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฉัตรทอง อินทร์นอก (2540) ศึกษาพฤติกรรมการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดูแลตนเองโดยทั่วไป ดังนี้ รับประทานอาหารวันละ 3 มื้อ ดื่มน้ำวันละ 6-8 แก้ว ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรานอนหลับวันละ 6-8 ชั่วโมง ขับถ่ายอุจจาระและปัสสาวะเป็นปกติ มีการออกกำลังกาย มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม มีการป้องกันอุบัติเหตุภายในบ้านและภายนอกบ้าน ไม่มีการตรวจสุขภาพประจำปี พฤติกรรมการดูแลตนเองตามพัฒนาการ พบว่า ผู้สูงอายุมีการแก้ปัญหาเมื่อรู้สึกเหงา โดยการหางานอดิเรกทำ และเมื่อรู้สึกว่าเป็นทุกข์ของตนเองลดลง จะทำใจยอมรับได้ พฤติกรรมการดูแลตนเองเมื่อเกิดภาวะเบี่ยงเบนทางสุขภาพ พบว่า เมื่อเจ็บป่วยเล็กน้อยจะซื้อยามารับประทาน เมื่อเจ็บป่วยรุนแรงจะรักษากับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่ มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี

สุทิน อ่อนอุบล (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตชนบท จังหวัดชัยภูมิ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความต้องการบริการสวัสดิการสังคม และปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตชนบท จังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาลและนอกเขตสุขาภิบาลของจังหวัดชัยภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตชนบท จังหวัดชัยภูมิ ทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อแยกพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการบริการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพอนามัยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือการจัดที่อยู่อาศัย ด้านการส่งเสริมอาชีพและความมั่นคงของรายได้ ตามลำดับ

ไทรรัตน์ จารุทัศน์ และคณะ (2548) ได้ศึกษามาตรฐานขั้นต่ำสำหรับที่พักอาศัย และสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุ จากงานวิจัยนี้ได้ทำการสำรวจขนาดร่างกายของผู้สูงอายุ ตั้งแต่อายุ 60 ปี จากสถานสงเคราะห์คนชราของรัฐ คลินิกผู้สูงอายุในโรงพยาบาลและชมรมผู้สูงอายุภาคเอกชน กระจายตามจังหวัดต่าง ๆ จำนวน 404 ตัวอย่างและทำการวัดขนาดสัดส่วนร่างกายจำนวน 71 จุด นอกจากนี้ได้ทำการสัมภาษณ์ ทดสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในที่พักอาศัย จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง ผู้สูงอายุพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ประสบปัญหามากที่สุดในเรื่องการมองเห็น คิดเป็นร้อยละ 40.1 อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาที่พบบ่อยที่สุดคือการหกล้ม คิดเป็นร้อยละ 20.8 ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ใช้เวลาในแต่ละวันมากที่สุดคือ หอนั่งเล่น คิดเป็นร้อยละ 34.1 รองลงมาคือหอนอน ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านพื้นที่ใช้สอย สภาพแวดล้อม และด้านความสะดวกสบาย และไม่เคยคิดย้ายจากที่อยู่ปัจจุบัน ร้อยละ 86.1 ผล

การสำรวจการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ ทั้งหมดรวม 14 อุปกรณ์ ได้แก่ ราวจับ สวิตช์ไฟฟ้า ปลั๊กไฟฟ้า โถสุขภัณฑ์ การใช้สื่ ก๊อกน้ำ ทางลาด บันได ลูกบิดประตู มือจับประตู กลอนประตู พื้น รั้วและเก้าอี้ ซึ่งสามารถแยกสรุปเป็นองค์ประกอบภายนอกอาคาร และพื้นที่ ภายในอาคาร โดยสามารถสรุปพอสังเขปได้ดังนี้ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เลือกความสูงลูกตั้งบันได ประมาณ 13 เซนติเมตร ความชันของทางลาด อัตราส่วน 1: 12 พื้นผิวจะต้องไม่ลื่น สามารถเดิน หรือเข็นรถเข็นได้สะดวก รั้วบ้านที่มีความสูงระดับหน้าอก แบบรั้วกึ่งทึบกึ่งโปร่ง เก้าอี้สนามแบบ ชุดเก้าอี้ไม้ พนักพิง มีโตะวางของตรงกลางและสามารถนั่งได้หลายคน สำหรับการในพื้นที่ภายใน อาคาร ห้องนอนมีพื้นที่อย่างน้อย 10-12 ตารางเมตรต่อคน ไม่รวมห้องน้ำและ 16-20 ตารางเมตร สำหรับห้องพักรวม (2 คน) และให้มีการเคลื่อนที่ของรถเข็นได้สะดวก ระดับของสวิตช์ที่ผู้สูงอายุ เลือกมากที่สุดคือระดับ 120 เซนติเมตรจากพื้น สวิตช์ไฟฟ้าไม่ควรสูงเกินไปเพื่อให้ผู้สูงอายุกดได้ สะดวกโดยไม่ต้องเอื้อม ส่วนระดับของปลั๊กไฟฟ้าที่ผู้สูงอายุเลือกมากที่สุดคือระดับ 90 เซนติเมตร จากพื้นระดับปลั๊กไฟฟ้าต้องไม่ต่ำเกินไปเพื่อให้ผู้สูงอายุต้องก้มลงไปมาก โดยรูปแบบของ สวิตช์มีขนาดใหญ่ไม่มากนัก แสดงว่าผู้สูงอายุเลือกใช้อุปกรณ์ที่คุ้นเคยอยู่แล้ว ส่วนปลั๊กไฟฟ้า เลือกใช้ปลั๊กแบบที่มีสวิตช์ตัดไฟประกอบด้วยมากที่สุด แสดงว่าผู้สูงอายุมีความต้องการใช้อุปกรณ์ ที่มีความปลอดภัย และไม่ยุ่งยากที่จะใช้งาน สำหรับอุปกรณ์ ลูกบิด มือจับเปิดประตู และกลอน ประตู มีการเลือกใช้ลูกบิดประตุมากกว่ามือจับเปิดประตู ในอัตราส่วน ร้อยละ 52.6 กับร้อยละ 47.4 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากความเคยชินของผู้สูงอายุที่มีความยึดติดกับสิ่งแวดล้อมเก่าๆ แต่สำหรับก๊อกน้ำ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เลือกใช้ก๊อกน้ำแบบปิดไปด้านข้าง โถสุขภัณฑ์นั่งราบ สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 400 มิลลิเมตร แต่ไม่เกิน 500 มิลลิเมตร ราวจับผู้สูงอายุเลือกราวจับที่ใช้ในพื้นที่ทั่วไปเป็น สเตนเลส เส้นผ่านศูนย์กลาง 4.5 เซนติเมตร ความสูงจากพื้นถึงระดับบนสุดของราวจับผู้สูงอายุเลือกความสูง 80 เซนติเมตร ราวจับด้านที่อยู่ติดผนังให้มีระยะห่างจากผนังไม่น้อยกว่า 5 เซนติเมตร มีความสูง จากจุดยึดไม่น้อยกว่า 12 เซนติเมตร และรูปแบบราวจับในห้องน้ำ เลือกแบบราวติดพื้น 2 ข้าง การใช้สื่สำหรับป้ายต่าง ๆ จากผลการศึกษาพบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่เลือกสี สีน้ำเงินบนพื้นสีขาวเป็น ตัวอักษรที่ผู้สูงอายุมองเห็นชัดที่สุด

ปีฉัตร บณชุนท (2554) ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ในด้านต่าง ๆ คือ พฤติกรรมสุขภาพด้านการออกกำลังกาย ด้านการรับประทานอาหาร ด้านการปฏิบัติตนในภาวะเจ็บป่วย ด้านจัดการความเครียด เปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพ ผู้สูงอายุตามความแตกต่าง ดังนี้ ข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุระดับการศึกษา สถานภาพ สมรส รายได้ และความพอเพียงของรายได้ แหล่งที่มาของรายได้ ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างคือผู้สูงอายุ ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 335 คน สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

(Multiple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ การสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ใช้การทดสอบค่า (t-test) ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุโดยรวมระดับปานกลาง รายด้านพบว่า การรับประทานอาหารระดับดี การออกกำลังกายระดับปานกลาง การจัดการความเครียดระดับพอใช้ และการปฏิบัติตนในภาวะเจ็บป่วยระดับดี ผู้สูงอายุที่มีรายได้ และความพอเพียงของรายได้ แหล่งที่มาของรายได้ ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ข้อเสนอแนะควรให้เทศบาลหรือสถานีอนามัย จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ อาทิ การออกกำลังกายที่เหมาะสมกับวัย และสภาพความพร้อมของร่างกาย เช่น รำไม้พอง เปตอง รำไท่เก๊ก ฯลฯ และมีการพบปะสังสรรค์ของผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดเห็นระหว่างกัน

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ผู้สูงอายุและคนพิการมีความต้องการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ดังนั้นการให้บริการทางด้านสวัสดิการทางสังคม ในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวก จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องจัดให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนพิการ เพื่อให้ผู้สูงอายุและคนพิการสามารถดำเนินกิจวัตรประจำวันและอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การจัดทำโครงการครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการ
สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ กรณีศึกษา ผู้สูงอายุและคนพิการในเขตอำเภอ
สีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา โดยมีการเสนอตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การดำเนินการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร คือในเขต อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา จำนวนทั้งหมด 4,240 คน
(รายชื่อผู้สูงอายุและคนพิการ ที่ว่าการอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ.2556)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

คือ ผู้สูงอายุ และคนพิการ รวมจำนวน 370 คน แบ่งเป็นผู้สูงอายุ จำนวน 250 คน และผู้
พิการจำนวน 120 คน ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

ใช้วิธีของ Taro Yamane เพื่อหา จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนทั้งหมด โดยได้กำ
หนดความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม ตัวอย่างที่ยอมให้เกิดระหว่างค่าจริงและค่าประมาณร้อยละ 0.05
ตามสูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดยที่ n = จำนวนขนาดตัวอย่างประชาชนที่ต้องการ

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อน (0.05)

$$n = \frac{4,240}{1 + 4,240(0.05)^2}$$

แทนค่าสูตร $n = 365.51$ หรือ 366 คน

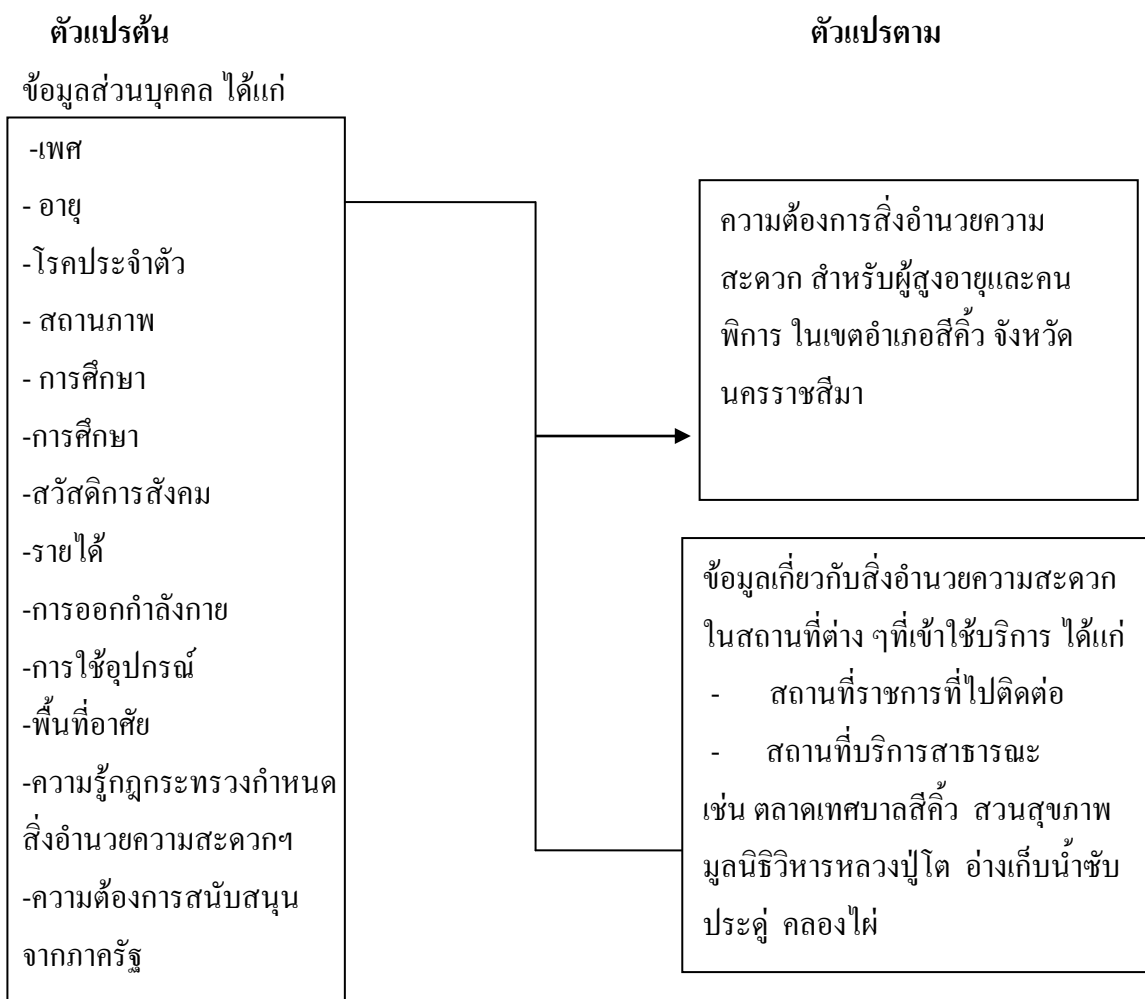
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

3.2.1 เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม เพื่อใช้ในการศึกษา ได้แก่

3.2.1.1 แบบสอบถามเนื้อหาครอบคลุมสิ่งที่ต้องการศึกษาทดสอบสัมพันธภาพโดยผู้สูงอายุก่อนและคนพิการที่มาใช้สิทธิที่หน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 11 ตำบลในอำเภอสีคิ้ว เนื้อหาของแบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป ข้อมูลความต้องการและความคิดเห็นของผู้สูงอายุก่อนและคนพิการต่อสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ต่าง ๆ

3.2.1.2 แบบสำรวจสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานราชการ สถานที่บริการสาธารณะในเขตอำเภอสีคิ้ว ที่ผู้สูงอายุก่อนและคนพิการส่วนใหญ่ต้องการไปใช้บริการ

3.3 การดำเนินการวิจัย

- 3.3.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (secondary data) ในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องศึกษาค้นคว้า ทฤษฎีแนวความคิด ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่มีอยู่แล้ว กฎเกณฑ์ หลักฐานและเอกสารของทางราชการ
- 3.3.2 สร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการศึกษา ได้แก่
- 3.3.2.1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ และคนพิการ ได้แก่ เพศ อายุ โรคประจำตัว สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ สิทธิในการรับบริการทางสังคม รายได้เฉลี่ยต่อเดือน การออกกำลังกาย การใช้อุปกรณ์ช่วย พื้นที่อยู่อาศัย ความรู้เกี่ยวกับกฎกระทรวงเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกฯ และความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ
- 3.3.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สถานที่ราชการที่ไปติดต่อ และสถานที่บริการสาธารณะเช่น ตลาดเทศบาลสี่กั๊ก สวนสุขภาพ มูลนิธิวิหารหลวงปู่โต อ่างเก็บน้ำซับประดู่ คลองไผ่
- 3.3.2.3 นำเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ที่ได้จัดทำขึ้น ไปให้กลุ่มตัวอย่างและทำการเก็บข้อมูลเพื่อหาความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุและคนพิการในเขตอำเภอสี่กั๊ก จังหวัดนครราชสีมา
- 3.3.2.4 ลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุและคนพิการในเขตอำเภอสี่กั๊ก จังหวัดนครราชสีมา
- 3.3.2.5 นำข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูล มาประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามกระบวนการวิจัย ดังนี้

- 3.4.1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (secondary data) ในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องศึกษาค้นคว้า ทฤษฎี แนวความคิด ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่มีอยู่แล้ว กฎเกณฑ์ หลักฐานและเอกสารของทางราชการ
- 3.4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่
- 3.4.2.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ สถานภาพ การออกกำลังกาย การศึกษา อาชีพ โรคประจำตัว การใช้อุปกรณ์ช่วย เช่นรถเข็น หูฟัง

3.4.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สถานที่ราชการที่ไปติดต่อ และสถานที่บริการสาธารณะ เช่น ตลาดเทศบาลสี่กั้ว สวนสุขภาพ มุลินีวิหารหลวงปู่โต อ่างเก็บน้ำซับประดู่ คลองไผ่

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบสัมภาษณ์ มาประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

3.5.1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้สูงอายุ และคนพิการ ได้แก่ เพศ อายุ โรคประจำตัว สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ สิทธิในการรับบริการทางสังคม รายได้เฉลี่ยต่อเดือน การออกกำลังกาย การใช้อุปกรณ์ช่วย ฟันที่อยู่อาศัย ความรู้เกี่ยวกับกฎกระทรวงเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกฯ และความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ใช้การวิเคราะห์ด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ความถี่ (Frequency)

3.5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สถานที่ราชการที่ไปติดต่อ และสถานที่บริการสาธารณะ เช่น ตลาดเทศบาลสี่กั้ว สวนสุขภาพ มุลินีวิหารหลวงปู่โต อ่างเก็บน้ำซับประดู่ คลองไผ่

ใช้การทดสอบโดยการใช้ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std.Deviation) แล้วกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (Mean) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด: 2535)

- ค่าเฉลี่ยของคะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยของคะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง มาก
- ค่าเฉลี่ยของคะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยของคะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย
- ค่าเฉลี่ยของคะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษารั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐานดังนี้

- ร้อยละ (Percentage)
- ค่าเฉลี่ย (Mean)
- ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Std. Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา แบ่งหัวข้อย่อยดังนี้

- 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ
- 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้พิการ
- 3) ผลการวิเคราะห์ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 5) ผลการวิเคราะห์ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ

ข้อมูลทั่วไปของผู้พิการ คือ เพศ อายุ โรคประจำตัว สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ สิทธิในการรับบริการทางสังคม รายได้เฉลี่ยต่อเดือน การออกกำลังกาย การใช้อุปกรณ์ช่วย พื้นที่อยู่อาศัย ความรู้เกี่ยวกับกฎกระทรวงเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกฯ และความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ผลปรากฏดังที่จะกล่าวต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ ดังแสดงในตารางที่ 4.1 พบว่าจำนวน 250 คน เป็นเพศชายจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 48.80 และเพศหญิงจำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 51.20

ตารางที่ 4.1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวนคน	ร้อยละ
ชาย	122	48.8
หญิง	128	51.2
รวม	250	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามอายุ ดังแสดงในตารางที่ 4.2 พบว่าช่วงอายุที่มีจำนวนมากที่สุดคือช่วงอายุ 65-69 ปี มีจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 รองลงมาคือ ช่วงอายุ

น้อยกว่า 60-64 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 ลำดับต่อมาคือ ช่วงอายุ 75-79 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 และลำดับสุดท้ายคือ ช่วงอายุ 70-74 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 20.40

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวนคน	ร้อยละ
60 -64 ปี	70	28.0
65 - 69 ปี	77	30.8
70 - 74 ปี	51	20.4
75 - 79 ปี	52	20.8
รวม	250	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามโรคประจำตัวที่ต้องไปพบแพทย์หรือรับการรักษาเป็นประจำ ดังแสดงในตารางที่ 4.3 พบว่าโรคกลุ่มตัวอย่างผู้พิการเป็นมากที่สุดคือปวดหลัง ปวดเอว จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 27.60 รองลงมาคือ ความดันโลหิตสูงจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 26.00 ลำดับต่อมาคือ ข้อเสื่อม/ไขข้ออักเสบ/กระดูกพรุน จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 16.80 ลำดับต่อมาคือ โรคตา โรคต่อ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 ลำดับต่อมา เบาหวาน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 ลำดับต่อมาคือ โรคอื่นๆ ได้แก่ โรคโลหิตจาง , โรคผิวหนัง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.20 ลำดับต่อมา โรคหัวใจ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 และลำดับสุดท้ายคือ อัมพาต / อัมพฤกษ์ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามโรคประจำตัวที่ต้องไปพบแพทย์หรือรับการรักษาเป็นประจำ

โรคประจำตัว	จำนวนคน	ร้อยละ
ความดันโลหิตสูง	65	26.0
ปวดหลัง ปวดเอว	69	27.6
ข้อเสื่อม/ไขข้ออักเสบ/กระดูกพรุน	42	16.8

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

โรคประจำตัว	จำนวนคน	ร้อยละ
โรคหัวใจ	4	1.6
เบาหวาน	27	10.8
โรคตา โรคข้อ	33	13.2
อัมพาต / อัมพฤกษ์	2	.8
อื่นๆ	8	3.2
รวม	250	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามสถานภาพ ดังแสดงในตารางที่ 4.4 พบว่า สถานภาพที่มีจำนวนมากที่สุดคือสมรส จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมาคือ หม้าย/หย่าร้าง จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80 และลำดับสุดท้ายคือ โสด จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.20

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวนคน	ร้อยละ
โสด	8	3.2
สมรส	175	70.0
หม้าย/หย่าร้าง	67	26.8
รวม	250	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 4.5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบ ระดับประถมศึกษา จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 61.60 รองลงมาคือ ไม่ได้รับการศึกษา จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 36.40 ลำดับต่อมา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20 และลำดับสุดท้ายคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับสูงกว่าปริญญาตรีทั่วไป จำนวน 1 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 0.40

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวนคน	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	91	36.4
ระดับประถมศึกษา	154	61.6
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	3	1.2
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	1	.4
ระดับสูงกว่าปริญญาตรีทั่วไป	1	.4
รวม	250	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามอาชีพ ดังแสดงในตารางที่ 4.6 พบว่าส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร/ทำไร่ทำนา จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 รองลงมาคือ ไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 35.60 ลำดับต่อมา คือ เกษตรรับจ้างทั่วไป จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 15.20 ลำดับต่อมา คือ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 ลำดับต่อมา คือ อื่นๆ ได้แก่ ประมง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 และลำดับสุดท้ายคือ ข้าราชการบำนาญ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวนคน	ร้อยละ
รับจ้างทั่วไป	38	15.2
เกษตรกร/ทำไร่ทำนา	115	46.0
ข้าราชการบำนาญ	1	.4
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	5	2.0
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	89	35.6
อื่นๆ	2	.8
รวม	250	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามสิทธิการรับสวัสดิการทางสังคม ดังแสดงในตารางที่ 4.7 พบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมดได้รับสวัสดิการทางสังคมของผู้สูงอายุจำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามสิทธิรับสวัสดิการทางสังคม

สิทธิรับสวัสดิการทางสังคม	จำนวนคน	ร้อยละ
ผู้สูงอายุ	250	100.0
รวม	250	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ดังแสดงในตารางที่ 4.8 พบว่าส่วนใหญ่มีรายได้มากที่สุด คือ น้อยกว่า 5,000 บาท ซึ่งมีจำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 84.00 ลำดับต่อมา รายได้ 5001-10,000 บาท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 15.60 และรายได้ 10,001-15,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวนคน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	210	84.0
5,001 - 10,000 บาท	39	15.6
10,001 - 15,000 บาท	1	.4
รวม	250	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ดังแสดงในตารางที่ 4.9 พบว่าส่วนใหญ่ไม่มีการออกกำลังกาย จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 46.00 ลำดับต่อมามีการออกกำลังกาย คือเดิน วิ่งเหยาะ ๆ จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20 ลำดับต่อมา คือ ฝึกจักรยาน และออกกำลังกายอื่นๆ ได้แก่ เล่นเปตอง, ทำสวน จำนวน 14 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 5.60 ลำดับต่อมา คือ โยคะ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 ลำดับสุดท้าย คือกายบริหาร จำนวนเท่ากัน คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 เท่ากัน

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ	จำนวนคน	ร้อยละ
ไม่มีการออกกำลังกาย	115	46.0
เดิน วิ่งเหยาะๆ	98	39.2
ฝึกจักรยาน	14	5.6

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ	จำนวนคน	ร้อยละ
กายบริหาร	2	.8
โยคะ	7	2.8
อื่นๆ	14	5.6
รวม	250	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามการใช้อุปกรณ์ช่วยในการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังแสดงในตารางที่ 4.10 พบว่าอุปกรณ์ช่วยที่ใช้มากที่สุดคือ ไม้เท้า จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 43.60 รองลงมา คือ แวนตา จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 43.60 ลำดับต่อมาคือ อุปกรณ์ช่วยอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ยันรักแร้, ฝ้าย้อม จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 11.20 ลำดับต่อมาคือ เครื่องช่วยฟัง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.20 และลำดับสุดท้ายคือ รถเข็น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามการใช้อุปกรณ์ช่วยในการดำเนินชีวิตประจำวัน

การใช้อุปกรณ์ช่วยในการดำเนินชีวิตประจำวัน	จำนวนคน	ร้อยละ
เครื่องช่วยฟัง	8	3.2
รถเข็น	4	1.6
แวนตา	101	40.4
ไม้เท้า	109	43.6
อื่นๆ	28	11.2
รวม	250	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน ดังแสดงในตารางที่ 4.11 พบว่าพื้นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ตำบลสีิ้ว จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 9.60 รองลงมา คือตำบลกฤษณา, ตำบลกุดน้อย, ตำบลหนองบัวน้อย, ตำบลหนองหญ้าขาว, ตำบลวังโรงใหญ่, ตำบลคอนเมือง และตำบลคลองไผ่ จำนวน 23 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 9.20

เท่ากัน ลำดับต่อมา คือ ตำบลมิตรภาพ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 8.80 เท่ากัน และลำดับสุดท้ายคือ ตำบลลาดบัวขาว จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 8.40

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน

พื้นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน	จำนวนคน	ร้อยละ
ตำบลกฤษณา	23	9.2
ตำบลกุดน้อย	23	9.2
ตำบลสีคิ้ว	24	9.6
ตำบลมิตรภาพ	22	8.8
ตำบลลาดบัวขาว	21	8.4
ตำบลหนองน้ำใส	22	8.8
ตำบลหนองบัวน้อย	23	9.2
ตำบลหนองหญ้าขาว	23	9.2
ตำบลวังโรงใหญ่	23	9.2
ตำบลคอนเมือง	23	9.2
ตำบลคลองไผ่	23	9.2
รวม	250	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการผู้สูงอายุ จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับกฎกระทรวงการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ.2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.12 พบว่าผู้ตอบส่วนใหญ่ ไม่รู้/ไม่เคยได้ยิน จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 71.60 ในขณะที่มีผู้รู้/เคยได้ยิน จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 28.40

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับ กฎกระทรวงการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ. 2548

ความรู้เกี่ยวกับกฎกระทรวงฯ	จำนวนคน	ร้อยละ
ไม่รู้/ไม่เคยได้ยิน	179	71.6
รู้เคยได้ยิน	71	28.4
รวม	250	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการผู้สูงอายุ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ดังแสดงในตารางที่ 4.13 พบว่าความต้องการที่จัดให้อยู่ลำดับที่ 1 มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.80 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 2 มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 24.40 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 3 มีจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 19.60 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 4 มีจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 5 มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 12.80 และจัดให้อยู่ในลำดับที่ 6 มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวนคน	ร้อยละ
ลำดับที่ 1	12	4.8
ลำดับที่ 2	61	24.4
ลำดับที่ 3	49	19.6
ลำดับที่ 4	81	32.4
ลำดับที่ 5	32	12.8
ลำดับที่ 6	15	6.0
รวม	250	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการผู้สูงอายุ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านเบาะนั่งวีลแชร์ ดังแสดงในตารางที่ 4.14 พบว่าความต้องการที่จัดให้อยู่ลำดับที่ 1 มีจำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 73.20 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 2 มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 3 มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 4 มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 5 มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.80 และจัดให้อยู่ลำดับที่ 6 ไม่มี

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านเบาะนั่งวีลแชร์

ด้านเบาะนั่งวีลแชร์	จำนวนคน	ร้อยละ
ลำดับที่ 1	183	73.2
ลำดับที่ 2	30	12.0

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ด้านเบี้ยยังชีพ	จำนวนคน	ร้อยละ
ลำดับที่ 3	7	2.8
ลำดับที่ 4	13	5.2
ลำดับที่ 5	17	6.8
รวม	250	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการผู้สูงอายุ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านสวัสดิการความเจ็บป่วย ดังแสดงในตารางที่ 4.15 พบว่าความต้องการที่จัดให้อยู่ลำดับที่ 1 มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 17.60 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 2 มีจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 45.60 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 3 มีจำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 24.40 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 4 มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 5 มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00 และจัดให้อยู่ลำดับที่ 6 มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านสวัสดิการความเจ็บป่วย

ด้านสวัสดิการความเจ็บป่วย	จำนวนคน	ร้อยละ
ลำดับที่ 1	44	17.6
ลำดับที่ 2	114	45.6
ลำดับที่ 3	61	24.4
ลำดับที่ 4	25	10.0
ลำดับที่ 5	5	2.0
ลำดับที่ 6	1	.4
รวม	250	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการผู้สูงอายุ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านการตรวจเยี่ยมของบุคลากรทางการแพทย์/อสม. ดังแสดงในตารางที่ 4.16 พบว่าความต้องการที่จัดให้อยู่ลำดับที่ 1 มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.20 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 2 มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 11.60 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 3 มีจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 31.60

จัดให้อยู่ในลำดับที่ 4 มีจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 25.60 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 5 มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 15.20 และจัดให้อยู่ในลำดับที่ 6 มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 12.80

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามลำดับความต้องการ สนับสนุนจากภาครัฐ ด้านการตรวจเยี่ยมของบุคลากรทางการแพทย์/อสม.

ด้านการตรวจเยี่ยมของบุคลากร ทางการแพทย์/อสม.	จำนวนคน	ร้อยละ
ลำดับที่ 1	8	3.2
ลำดับที่ 2	29	11.6
ลำดับที่ 3	79	31.6
ลำดับที่ 4	64	25.6
ลำดับที่ 5	38	15.2
ลำดับที่ 6	32	12.8
รวม	250	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการผู้สูงอายุ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจาก ภาครัฐ ด้านพื้นที่ทำกิจกรรมของผู้สูงอายุ/คนพิการ ดังแสดงในตารางที่ 4.17 พบว่าความต้องการ ที่จัดให้อยู่ลำดับที่ 1 ไม่มี จัดให้อยู่ในลำดับที่ 2 มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40 จัดให้อยู่ใน ลำดับที่ 3 มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 4 มีจำนวน 28 คน คิดเป็น ร้อยละ 11.20 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 5 มีจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40 และจัดให้อยู่ในลำดับ ที่ 6 มีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 42.00

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามลำดับความต้องการ สนับสนุนจากภาครัฐ ด้านพื้นที่ทำกิจกรรมของผู้สูงอายุ/คนพิการ

ด้านพื้นที่ทำกิจกรรม	จำนวนคน	ร้อยละ
ลำดับที่ 2	1	.4
ลำดับที่ 3	30	12.0
ลำดับที่ 4	28	11.2
ลำดับที่ 5	86	34.4
ลำดับที่ 6	105	42.0
รวม	250	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการผู้สูงอายุ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านอุปกรณ์ช่วย ดังแสดงในตารางที่ 4.18 พบว่าความต้องการที่จัดให้อยู่ลำดับที่ 1 มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 2 มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6.00 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 3 มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 9.60 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 4 มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 5 มีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 และจัดให้อยู่ในลำดับที่ 6 มีจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 38.80

ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านอุปกรณ์ช่วย

ด้านอุปกรณ์ช่วย	จำนวนคน	ร้อยละ
ลำดับที่ 1	2	.8
ลำดับที่ 2	15	6.0
ลำดับที่ 3	24	9.6
ลำดับที่ 4	40	16.0
ลำดับที่ 5	72	28.8
ลำดับที่ 6	97	38.8
รวม	250	100.0

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้พิการ

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามเพศ ดังแสดงในตารางที่ 4.19 พบว่าจำนวน 120 คน เป็นเพศชายจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 51.70 และเพศหญิงจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 48.30

ตารางที่ 4.19 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวนคน	ร้อยละ
ชาย	62	51.7
หญิง	58	48.3
รวม	120	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามอายุ ดังแสดงในตารางที่ 4.20 พบว่าช่วงอายุที่มีจำนวนมากที่สุดคือช่วงอายุ 46-59 ปี มีจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 รองลงมาคือ ช่วงอายุ น้อยกว่า 16-30 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 ลำดับต่อมาคือ ช่วงอายุ 31-45 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 และลำดับสุดท้ายคือ ช่วงอายุ 15 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.70

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวนคน	ร้อยละ
น้อยกว่า 15 ปี	8	6.7
16 - 30 ปี	35	29.2
31 - 45 ปี	25	20.8
46 - 59 ปี	52	43.3
รวม	120	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามประเภทของความพิการตามภาครัฐ ดังแสดงในตารางที่ 4.21 พบว่าความพิการที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ทางกายหรือการเคลื่อนไหว จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 ลำดับต่อมาคือ ทางการมองเห็น จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 24.20 และลำดับสุดท้ายคือ ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 18.30

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกประเภทของความพิการตามภาครัฐ

ประเภทของความพิการตามภาครัฐ	จำนวนคน	ร้อยละ
ทางการมองเห็น	29	24.2
ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	22	18.3
ทางกายหรือการเคลื่อนไหว	69	57.5
รวม	120	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามโรคประจำตัวที่ต้องไปพบแพทย์หรือรับการรักษาเป็นประจำ ดังแสดงในตารางที่ 4.22 พบว่าโรคกลุ่มตัวอย่างผู้พิการเป็นมากที่สุดคือปวดหลังปวดเอว จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 34.20 รองลงมาคือ อัมพาต/อัมพฤกษ์ จำนวน 21 คน คิด

เป็นร้อยละ 17.50 ลำดับต่อมาคือ โรคตา โรคข้อ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 ลำดับต่อมาคือ โรคความดันโลหิตสูง และข้อเสื่อม/ไขข้ออักเสบ/กระดูกพรุน จำนวนเท่ากัน คือ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ลำดับต่อมา เบาหวาน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 และลำดับสุดท้ายคือ โรคหัวใจ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70

ตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามโรคประจำตัวที่ต้องไปพบแพทย์หรือรับการรักษาเป็นประจำ

โรคประจำตัว	จำนวนคน	ร้อยละ
ความดันโลหิตสูง	15	12.5
ปวดหลัง ปวดเอว	41	34.2
ข้อเสื่อม/ไขข้ออักเสบ/กระดูกพรุน	15	12.5
โรคหัวใจ	2	1.7
เบาหวาน	6	5.0
โรคตา โรคข้อ	20	16.7
อัมพาต / อัมพฤกษ์	21	17.5
รวม	120	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามสถานภาพ ดังแสดงในตารางที่ 4.23 พบว่าสถานภาพที่มีจำนวนมากที่สุดคือสมรส จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 54.20 รองลงมาคือ โสด จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และลำดับสุดท้ายคือหม้าย/หย่าร้าง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80

ตารางที่ 4.23 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวนคน	ร้อยละ
โสด	48	40.0
สมรส	65	54.2
หม้าย/หย่าร้าง	7	5.8
รวม	120	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามระดับการศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 4.24 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบ ระดับประถมศึกษา จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 รองลงมา คือ ไม่ได้รับการศึกษา จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 ลำดับต่อมา คือ ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และลำดับสุดท้ายคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70

ตารางที่ 4.24 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวนคน	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	37	30.8
ระดับประถมศึกษา	66	55.0
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	15	12.5
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	2	1.7
รวม	120	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามอาชีพ ดังแสดงในตารางที่ 4.25 พบว่าส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 54.20 รองลงมาคือ รับจ้างทั่วไปจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 ลำดับต่อมา คือ เกษตรกร/ทำไร่ทำนา จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 และลำดับสุดท้ายคือ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70

ตารางที่ 4.25 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวนคน	ร้อยละ
รับจ้างทั่วไป	32	26.7
เกษตรกร/ทำไร่ทำนา	21	17.5
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	2	1.7
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	65	54.2
รวม	120	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามสิทธิการรับสวัสดิการทางสังคม ดังแสดงใน ตารางที่ 4.26 พบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมดได้รับสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.26 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามสิทธิการรับสวัสดิการทางสังคม

สิทธิการรับสวัสดิการทางสังคม	จำนวนคน	ร้อยละ
ผู้พิการ	120	100.0
รวม	120	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ดังแสดงในตารางที่ 4.27 พบว่าส่วนใหญ่มีรายได้มากที่สุด คือ น้อยกว่า 5,000 บาท ซึ่งมีจำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 92.50 และรายได้ 5001-10,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50

ตารางที่ 4.27 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวนคน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	111	92.5
5,001 - 10,000 บาท	9	7.5
รวม	120	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ดังแสดงในตารางที่ 4.28 พบว่าส่วนใหญ่ ไม่มีการออกกำลังกาย จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 70.80 ลำดับต่อมาเป็นการออกกำลังกาย คือเดิน วิ่งเหยาะๆ จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 25.80 ลำดับสุดท้าย คือ กายบริหาร และ ออกกำลังกายอื่น ๆ ได้แก่ เล่นเปตอง , ทำสวน จำนวนเท่ากัน คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70 เท่ากัน

ตารางที่ 4.28 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ	จำนวนคน	ร้อยละ
ไม่มีการออกกำลังกาย	85	70.8
เดิน วิ่งเหยาะๆ	31	25.8
กายบริหาร	2	1.7
อื่นๆ	2	1.7
รวม	120	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามการใช้อุปกรณ์ช่วยในการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังแสดงในตารางที่ 4.29 พบว่าอุปกรณ์ช่วยที่ใช้มากที่สุด คือ รถเข็น จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 รองลงมา คือ ไม้เท้า จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ลำดับต่อมา คือ แวนตา จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 ลำดับต่อมา คือ เครื่องช่วยฟัง จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 ลำดับต่อมา คือ อุปกรณ์ช่วยอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ยันรักแร้, ฝ้าย้อม จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 และ ลำดับสุดท้ายคือ คอกช่วยเดิน จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.30

ตารางที่ 4.29 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามการใช้อุปกรณ์ช่วยในการดำเนินชีวิตประจำวัน

อุปกรณ์ช่วยในการดำเนินชีวิตประจำวัน	จำนวนคน	ร้อยละ
เครื่องช่วยฟัง	20	16.7
รถเข็น	35	29.2
แวนตา	25	20.8
ไม้เท้า	30	25.0
คอกช่วยเดิน	4	3.3
อื่นๆ	6	5.0
รวม	120	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน ดังแสดงในตารางที่ 4.30 พบว่าพื้นที่ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ตำบลหนองหญ้าขาว จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 รองลงมา คือตำบลกฤษณา ตำบลกุดน้อย ตำบลมิตรภาพ ตำบลลาดบัวขาว ตำบลหนองบัวน้อย ตำบลวังโรงใหญ่ ตำบลคอนเมือง และตำบลคลองไผ่ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9.20 เท่ากัน และลำดับสุดท้ายคือ ตำบลสีแก้ว และตำบลหนองน้ำใส จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30 เท่ากัน

ตารางที่ 4.30 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน

พื้นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน	จำนวนคน	ร้อยละ
ตำบลกฤษณา	11	9.2
ตำบลกุดน้อย	11	9.2
ตำบลสีแก้ว	10	8.3

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

พื้นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน	จำนวนคน	ร้อยละ
ตำบลมิตรภาพ	11	9.2
ตำบลลาดบัวขาว	11	9.2
ตำบลหนองน้ำใส	10	8.3
ตำบลหนองบัวน้อย	11	9.2
ตำบลหนองหญ้าขาว	12	10.0
ตำบลวังโรงใหญ่	11	9.2
ตำบลคอนเมือง	11	9.2
ตำบลคลองไผ่	11	9.2
รวม	120	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการผู้พิการ จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับกฎกระทรวงการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ.2548 ดังแสดงในตารางที่ 4.31 พบว่าผู้ตอบส่วนใหญ่ ไม่รู้/ไม่เคยได้ยิน จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 71.70 ในขณะที่มีผู้รู้/เคยได้ยิน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 28.30

ตารางที่ 4.31 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับกฎกระทรวงการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ.2548

ความรู้เกี่ยวกับกฎกระทรวงฯ	จำนวนคน	ร้อยละ
ไม่รู้/ไม่เคยได้ยิน	86	71.7
รู้/เคยได้ยิน	34	28.3
รวม	120	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการผู้พิการ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ดังแสดงในตารางที่ 4.32 พบว่าความต้องการที่จัดให้อยู่ลำดับที่ 1 มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 2 มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 23.30 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 3 มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 14.20 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 4 มี

จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 5 มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 21.70 และจัดให้อยู่ในลำดับที่ 6 มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80

ตารางที่ 4.32 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามลำดับความต้องการ สนับสนุนจากภาครัฐ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	จำนวนคน	ร้อยละ
ลำดับที่ 1	9	7.5
ลำดับที่ 2	28	23.3
ลำดับที่ 3	17	14.2
ลำดับที่ 4	33	27.5
ลำดับที่ 5	26	21.7
ลำดับที่ 6	7	5.8
รวม	120	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการผู้พิการ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจาก ภาครัฐ ด้านเบี่ยงชีพ ดังแสดงในตารางที่ 4.33 พบว่าความต้องการที่จัดให้อยู่ลำดับที่ 1 มีจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 67.50 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 2 มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 3 มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 4 มีจำนวน 8 คน คิดเป็น ร้อยละ 6.70 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 5 มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 และจัดให้อยู่ลำดับที่ 6 ไม่มี

ตารางที่ 4.33 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามลำดับความต้องการ สนับสนุนจากภาครัฐ ด้านเบี่ยงชีพ

ด้านเบี่ยงชีพ	จำนวนคน	ร้อยละ
ลำดับที่ 1	81	67.5
ลำดับที่ 2	16	13.3
ลำดับที่ 3	3	2.5
ลำดับที่ 4	8	6.7
ลำดับที่ 5	12	10.0
รวม	120	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการผู้พิการ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านสวัสดิการความเจ็บป่วย ดังแสดงในตารางที่ 4.34 พบว่าความต้องการที่จัดให้อยู่ลำดับที่ 1 มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 2 มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 41.70 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 3 มีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 4 มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 5 มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 และจัดให้อยู่ลำดับที่ 6 ไม่มี

ตารางที่ 4.34 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านสวัสดิการความเจ็บป่วย

ด้านสวัสดิการความเจ็บป่วย	จำนวนคน	ร้อยละ
ลำดับที่ 1	24	20.0
ลำดับที่ 2	50	41.7
ลำดับที่ 3	33	27.5
ลำดับที่ 4	10	8.3
ลำดับที่ 5	3	2.5
รวม	120	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการผู้พิการ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านการตรวจเยี่ยมของบุคลากรทางการแพทย์/อสม. ดังแสดงในตารางที่ 4.35 พบว่าความต้องการที่จัดให้อยู่ลำดับที่ 1 มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.30 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 2 มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 14.20 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 3 มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 4 มีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 5 มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80 และจัดให้อยู่ในลำดับที่ 6 มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80

ตารางที่ 4.35 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านการตรวจเยี่ยมของบุคลากรทางการแพทย์/อสม.

ด้านการตรวจเยี่ยมของบุคลากรทางการแพทย์/อสม.	จำนวนคน	ร้อยละ
ลำดับที่ 1	4	3.3
ลำดับที่ 2	17	14.2

ตารางที่ 4.35 (ต่อ)

ด้านการตรวจเยี่ยมของบุคลากรทางการแพทย์/อสม.	จำนวนคน	ร้อยละ
ลำดับที่ 3	32	26.7
ลำดับที่ 4	35	29.2
ลำดับที่ 5	19	15.8
ลำดับที่ 6	13	10.8
รวม	120	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการผู้พิการ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านพื้นที่ทำกิจกรรมของผู้สูงอายุ/คนพิการ ดังแสดงในตารางที่ 4.36 พบว่าความต้องการที่จัดให้อยู่ลำดับที่ 1 ไม่มี จัดให้อยู่ในลำดับที่ 2 มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 3 มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 4 มีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 5 มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 31.70 และจัดให้อยู่ในลำดับที่ 6 มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00

ตารางที่ 4.36 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านพื้นที่ทำกิจกรรมของผู้สูงอายุ/คนพิการ

ด้านพื้นที่ทำกิจกรรม	จำนวนคน	ร้อยละ
ลำดับที่ 2	1	.8
ลำดับที่ 3	20	16.7
ลำดับที่ 4	19	15.8
ลำดับที่ 5	38	31.7
ลำดับที่ 6	42	35.0
รวม	120	100.0

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้พิการผู้พิการ จำแนกตามลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านอุปกรณ์ช่วย ดังแสดงในตารางที่ 4.37 พบว่าความต้องการที่จัดให้อยู่ลำดับที่ 1 มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 2 มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.70 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 3 และที่ 4 มีจำนวน 15 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 12.50 จัดให้อยู่ในลำดับที่ 5 มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 18.30 และจัดให้อยู่ในลำดับที่ 6 มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 48.30

ตารางที่ 4.37 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้พิการ จำแนกตามลำดับความต้องการ
สนับสนุนจากภาครัฐ ด้านอุปกรณ์ช่วย

ด้านอุปกรณ์ช่วย	จำนวนคน	ร้อยละ
ลำดับที่ 1	2	1.7
ลำดับที่ 2	8	6.7
ลำดับที่ 3	15	12.5
ลำดับที่ 4	15	12.5
ลำดับที่ 5	22	18.3
ลำดับที่ 6	58	48.3
รวม	120	100.0

4.3 ผลวิเคราะห์ข้อมูลถึงอำนาจความสะดวกของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างผู้สูงอายุ และผู้พิการ สถานที่ราชการที่กลุ่มตัวอย่างต้องการได้รับ
สิ่งอำนวยความสะดวก ดังแสดงในตารางที่ 4.38 โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อ
พิจารณาความต้องการใช้บริการในสถานที่ราชการพบว่าความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกใน
โรงพยาบาลสิคิ้ว มีค่าเฉลี่ย 4.14 รองลงมา คือ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล มีค่าเฉลี่ย
4.05 ลำดับต่อมา คือ องค์การบริหารส่วนตำบล มีค่าเฉลี่ย 3.86 ลำดับต่อมา คือ ที่ว่าการอำเภอ มี
ค่าเฉลี่ย 3.81 ลำดับต่อมา คือ เทศบาล ค่าเฉลี่ย 3.55 และลำดับสุดท้าย คือ สถานีตำรวจภูธรสิคิ้ว มี
ค่าเฉลี่ย 3.11

ตารางที่ 4.38 สถานที่ราชการที่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ และผู้พิการต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก

สถานที่ราชการ	ค่าเฉลี่ย X	S.D.	การแปลผล
ที่ว่าการอำเภอ	3.8189	1.14866	มาก
เทศบาล	3.5514	1.32674	มาก
องค์การบริหารส่วนตำบล	3.8622	1.28781	มาก
โรงพยาบาลสิคิ้ว	4.1432	1.08626	มาก
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล	4.0568	1.11142	มาก
สถานีตำรวจภูธรสิคิ้ว	3.1108	1.54644	ปานกลาง
รวม	3.7572	1.25122	มาก

พบว่าผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 4.39 แสดงว่าความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.18$) อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกตามสถานที่พบว่าความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ในตลาดสดอำเภอ มีค่าเฉลี่ย 3.42 ซึ่งเป็นค่าสูงสุด รองลงมาคือ มุฉินิธิวิหารสมเด็จพระพุฒาจารย์ (หลวงปู่โต) มีค่าเฉลี่ย 3.33 ลำดับต่อมา คือ สวนสุขภาพอำเภอสีคิ้ว มีค่าเฉลี่ย 3.23 ลำดับต่อมา คือ อ่างเก็บน้ำลำตะคอง มีค่าเฉลี่ย 2.99 และลำดับสุดท้ายคือ อ่างเก็บน้ำซับประคู้ มีค่าเฉลี่ย 2.91

ตารางที่ 4.39 สถานที่สาธารณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก

สถานที่ราชการ	ค่าเฉลี่ย X	S.D.	การแปลผล
ตลาดสดอำเภอ	3.4243	1.26917	ปานกลาง
สวนสุขภาพอำเภอสีคิ้ว	3.2351	1.36203	ปานกลาง
มุฉินิธิวิหารสมเด็จพระพุฒาจารย์ (หลวงปู่โต)	3.3378	1.46760	ปานกลาง
อ่างเก็บน้ำลำตะคอง	2.9946	1.47241	ปานกลาง
อ่างเก็บน้ำซับประคู้	2.9135	1.40964	ปานกลาง
รวม	3.1811	1.39617	ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยของความต้องการด้านป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ ดังแสดงในตารางที่ 4.40 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) เมื่อพิจารณารายด้านมีเครื่องหมายแสดงทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ มีค่าเฉลี่ย 4.40 รองลงมา คือ มีสัญลักษณ์รูปผู้สูงอายุและคนพิการ มีค่าเฉลี่ย 4.38 ลำดับต่อมา คือ ป้ายอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ มีความชัดเจนมองเห็นได้ง่าย ติดอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม มีแสงส่องสว่างเป็นพิเศษทั้งกลางวันและกลางคืน มีค่าเฉลี่ย 4.35 ลำดับต่อมา คือ มีตัวอักษรแสดงประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ มีค่าเฉลี่ย 4.34 และลำดับสุดท้ายคือ สีที่ใช้เป็นสัญลักษณ์รูปผู้สูงอายุและคนพิการตัวหนังสือสีน้ำเงินพื้นสีขาว มีค่าเฉลี่ย 4.30

ตารางที่ 4.40 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านป้ายแสดง
สิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านป้าย	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	S.D.	การแปลผล
มีสัญลักษณ์รูปผู้สูงอายุและคนพิการ	4.3838	.87343	มาก
มีเครื่องหมายแสดงทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ	4.4000	.83097	มาก
มีตัวอักษรแสดงประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ	4.3486	.84588	มาก
สีที่ใช้เป็นสัญลักษณ์รูปผู้สูงอายุและคนพิการตัวหนังสือสีน้ำเงินพื้นสีขาว	4.3027	.84600	มาก
ป้ายอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ มีความชัดเจนมองเห็นได้ง่าย ติดอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม มีแสงส่องสว่างเป็นพิเศษทั้งกลางวันและกลางคืน	4.3595	.80175	มาก
รวม	4.3589	0.83961	มาก

ภาพรวมความต้องการด้านทางลาดอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ ดังแสดงในตารางที่ 4.41 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พื้นผิวทางลาดเป็นวัสดุที่ไม่ลื่น มีค่าเฉลี่ย 4.55 รองลงมา คือพื้นผิวของจุดต่อเนื่องจากทางลาดเรียบไม่สะดุด มีค่าเฉลี่ย 4.46 ลำดับต่อมา คือ บริเวณทางลาดจัดให้มีสัญลักษณ์รูปผู้สูงอายุและคนพิการติดไว้ มีค่าเฉลี่ย 4.40 ลำดับต่อมา คือ ทางลาดด้านที่ไม่มีผนังกั้นขอบพื้นสูงจากพื้นที่ผิวทางลาดไม่น้อยกว่า 50 มม. และมีราวกันตก มีค่าเฉลี่ย 4.31 ลำดับสุดท้าย คือ มีพื้นที่หน้าทางลาดเป็นที่ว่างยาวไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร มีค่าเฉลี่ย 4.26

ตารางที่ 4.41 ความต้องการของผู้สูงอายุ และผู้พิการด้านทางลาดอำนวยความสะดวก

ทางลาด	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	S.D.	การแปลผล
พื้นผิวทางลาดเป็นวัสดุที่ไม่ลื่น	4.5514	.65751	มากที่สุด
พื้นผิวของจุดต่อเนื่องจากทางลาดเรียบไม่สะดุด	4.4649	.72516	มาก

ตารางที่ 4.41 (ต่อ)

ทางลาด	ค่าเฉลี่ย X	S.D.	การแปลผล
ทางลาดด้านที่ไม่มีผนังกันยกขอบพื้นสูงจากพื้นที่ผิวทางลาดไม่น้อยกว่า 50 มม และมีราวกันตก	4.2622	.91000	มาก
ทางลาดด้านที่ไม่มีผนังกันยกขอบพื้นสูงจากพื้นที่ผิวทางลาดไม่น้อยกว่า 50 มม และมีราวกันตก	4.3189	.84000	มาก
บริเวณทางลาดจัดให้มีสัญลักษณ์รูปผู้สูงอายุ และคนพิการติดไว้	4.4027	.78433	มาก
รวม	4.4000	0.78340	มาก

สรุปภาพรวมความต้องการด้านลิฟต์อำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) ดังแสดงในตารางที่ 4.42 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีระบบแสงเพื่อป้องกันมิให้ประตูลิฟต์หนีบผู้โดยสาร มีค่าเฉลี่ย 4.37 รองลงมา คือ มีตัวเลขและแสงบอกตำแหน่งชั้นต่าง ๆ เมื่อลิฟต์หยุด และขึ้นหรือลง มีค่าเฉลี่ย 4.32 ลำดับต่อมา คือ มีทั้งเสียงและแสงไฟเตือนภัยเป็นไฟกระพริบสีแดงกรณีลิฟต์ขัดข้อง มีค่าเฉลี่ย 4.248 ลำดับต่อมา คือ มีปุ่มสัญญาณแจ้งเหตุฉุกเฉินสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 900 มม. มีค่าเฉลี่ย 4.240 และลำดับสุดท้าย มีโทรศัพท์แจ้งเหตุฉุกเฉินภายในลิฟต์ซึ่งสามารถติดต่อกับภายนอกได้ มีค่าเฉลี่ย 4.31

ตารางที่ 4.42 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านลิฟต์

ด้านลิฟต์	ค่าเฉลี่ย X	S.D.	การแปลผล
มีระบบแสงเพื่อป้องกันมิให้ประตูลิฟต์หนีบผู้โดยสาร	4.3730	.89946	มาก
มีปุ่มสัญญาณแจ้งเหตุฉุกเฉินสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 900 มม.	4.2405	.96215	มาก
มีตัวเลขและแสงบอกตำแหน่งชั้นต่าง ๆ เมื่อลิฟต์หยุด และขึ้นหรือลง	4.3270	.88564	มาก
มีทั้งเสียงและแสงไฟเตือนภัยเป็นไฟกระพริบสีแดงกรณีลิฟต์ขัดข้อง	4.2486	1.00287	มาก
มีโทรศัพท์แจ้งเหตุฉุกเฉินภายในลิฟต์ซึ่งสามารถติดต่อกับภายนอกได้	4.3162	.97113	มาก
รวม	4.3011	0.94425	มาก

ภาพรวมความต้องการด้านบันไดอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) ดังแสดงในตารางที่ 4.43 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีราวบันไดทั้งสองข้าง มีค่าเฉลี่ย 4.49 รองลงมา คือ พื้นผิวของบันไดมีวัสดุที่ไม่ลื่น มีค่าเฉลี่ย 4.48 ลำดับต่อมา คือ ลูกตั้งบันไดไม่เปิดเป็นช่องโถง มีค่าเฉลี่ย 4.53 ลำดับต่อมา คือ มีชานพักบันไดทุกระยะในแนวตั้งไม่เกิน 2,000 มม. มีค่าเฉลี่ย 4.28 และลำดับสุดท้าย คือ ความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1,500 มม. มีค่าเฉลี่ย 4.25

ตารางที่ 4.43 ความต้องการของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านบันไดอำนวยความสะดวก

ด้านบันได	ค่าเฉลี่ย X	S.D.	การแปลผล
ความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1,500 มม.	4.2568	.75189	มาก
มีราวบันไดทั้งสองข้าง	4.4946	.69938	มาก
พื้นผิวของบันไดมีวัสดุที่ไม่ลื่น	4.4865	.74432	มาก
มีชานพักบันไดทุกระยะในแนวตั้งไม่เกิน 2,000 มม.	4.2892	.84913	มาก
ลูกตั้งบันไดไม่เปิดเป็นช่องโถง	4.3541	.87825	มาก
รวม	4.3726	0.78459	มาก

ภาพรวมความต้องการด้านที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ดังแสดงในตารางที่ 4.44 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า จัดไว้ใกล้ทางเข้าออกอาคาร มีค่าเฉลี่ย 4.45 รองลงมา คือ มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการมีรูปผู้พิการนั่งเก้าอี้ล้ออยู่บนพื้นที่จอดรถด้านติดกับทางเดินรถ ค่าเฉลี่ย 4.40 ลำดับต่อมา คือ พื้นที่จอดรถมีพื้นผิวเรียบ ระดับเสมอกัน มีค่าเฉลี่ย 4.43 ลำดับต่อมา คือ มีป้ายปิดตั้งให้เห็นในตำแหน่งที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 4.38 และลำดับสุดท้าย คือ ที่จอดรถเป็นพื้นที่ที่สี่เหลี่ยมผืนผ้า มีที่ว่างข้างที่จอดรถไม่น้อยกว่า 1,000 มม. มีค่าเฉลี่ย 4.26

ตารางที่ 4.44 ความต้องการของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ

ด้านที่จอดรถ	ค่าเฉลี่ย X	S.D.	การแปลผล
จัดไว้ใกล้ทางเข้าออกอาคาร	4.4595	.72488	มาก
มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการมีรูปผู้พิการนั่งเก้าอี้ล้ออยู่บนพื้นที่จอดรถด้านติดกับทางเดินรถ	4.4054	.73840	มาก

ตารางที่ 4.44 (ต่อ)

ด้านที่จ่อครด	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	S.D.	การแปลผล
ที่จ่อครดเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้า มีที่ว่างข้างที่จ่อครดไม่น้อยกว่า 1,000 มม.	4.2676	.83700	มาก
พื้นที่จ่อครดมีพื้นผิวเรียบ ระดับเสมอกัน	4.4324	.71532	มาก
มีป้ายปิดตั้งให้เห็นในตำแหน่งที่ชัดเจน	4.3892	.82960	มาก
รวม	4.3908	0.76904	มาก

แสดงภาพรวมความต้องการ ด้านทางเข้าอาคารทางเดินระหว่างอาคารสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ ผลปรากฏว่าคะแนนความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ดังแสดงในตารางที่ 4.45 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พื้นผิวเรียบเสมอกัน ไม่ลื่น ไม่มีสิ่งกีดขวาง มีค่าเฉลี่ย 4.53 รองลงมาคือ พื้นต่างระดับมีทางขึ้นลงได้สะดวก ใกล้ที่จ่อครด มีค่าเฉลี่ย 4.45 ลำดับต่อมา คือ ทางระบายน้ำบนพื้นมีฝาปิดสนิท มีค่าเฉลี่ย 4.38 ลำดับต่อมา คือ สิ่งใดที่แขวนเหนือจากทางเดินมีความสูงไม่น้อยกว่า 2,000 มม มีค่าเฉลี่ย 4.28 และลำดับสุดท้าย คือ บริเวณทางแยกหรือทางเลี้ยวมีพื้นผิวต่างสัมผัส มีค่าเฉลี่ย 4.26

ตารางที่ 4.45 ความต้องการของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านทางเข้าอาคาร ทางเดินระหว่างอาคาร

ทางเข้าอาคารทางเดินระหว่างอาคาร	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	S.D.	การแปลผล
พื้นผิวเรียบเสมอกัน ไม่ลื่น ไม่มีสิ่งกีดขวาง	4.5351	.65029	มากที่สุด
พื้นต่างระดับมีทางขึ้นลงได้สะดวก ใกล้ที่จ่อครด	4.4541	.72829	มาก
ทางระบายน้ำบนพื้นมีฝาปิดสนิท	4.3892	.79626	มาก
บริเวณทางแยกหรือทางเลี้ยวมีพื้นผิวต่างสัมผัส	4.2676	.81402	มาก
สิ่งใดที่แขวนเหนือจากทางเดินมีความสูงไม่น้อยกว่า 2,000 มม	4.2892	.84272	มาก
รวม	4.3870	0.76632	มาก

ภาพรวมความต้องการ ด้านประตูสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) ดังแสดงในตารางที่ 4.46 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า เปิดปิดง่าย มีค่าเฉลี่ย 4.60 รองลงมา

คือมีการคิดเครื่องหมายหรือแถบสีสังเกตเห็นได้ชัดเจนกรณีประตูเป็นกระจก มีค่าเฉลี่ย 4.39 ลำดับต่อมา คือ อุปกรณ์เปิด-ปิด ประตูเป็นชนิดก้านบิดหรือแกนผลัก มีค่าเฉลี่ย 4.37 ลำดับต่อมา คือช่องประตูมีความกว้างไม่น้อยกว่า 900 มม. มีค่าเฉลี่ย 4.34 และลำดับสุดท้าย คือ ราวจับประตู ด้านนอกสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 800 มม. ขาวตามกว้างประตู มีค่าเฉลี่ย 4.33

ตารางที่ 4.46 ความต้องการของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านประตู

ด้านประตู	ค่าเฉลี่ย X	S.D.	การแปลผล
เปิดปิดง่าย	4.6000	.61771	มากที่สุด
ช่องประตูมีความกว้างไม่น้อยกว่า 900 มม.	4.3405	.82818	มาก
มีการคิดเครื่องหมายหรือแถบสีสังเกตเห็นได้ชัดเจนกรณีประตูเป็นกระจก	4.3973	.88130	มาก
อุปกรณ์เปิด-ปิด ประตูเป็นชนิดก้านบิดหรือแกนผลัก	4.3757	.85028	มาก
ราวจับประตูด้านนอกสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 800 มม. ขาวตามกว้างประตู	4.3324	.81999	มาก
รวม	4.4092	0.79949	มาก

ภาพรวมความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการด้านห้องส้วมสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) ดังแสดงในตารางที่ 4.47 เมื่อพิจารณาด้านประตูเปิดเป็นบานเปิดออกสู่ภายนอก หรือเป็นแบบบานเลื่อน มีค่าเฉลี่ย 4.61 รองลงมา คือ วัสดุปูพื้นต้องไม่ลื่น มีค่าเฉลี่ย 4.57 ลำดับต่อมา คือ มีราวจับบริเวณผนังเพื่อพยุงตัว และราวจับเพื่อนำไป สู่สุขภัณฑ์อื่นๆ มีค่าเฉลี่ย 4.53 ลำดับต่อมา คือ พื้นห้องน้ำต้องมีระดับเสมอกับพื้นภายนอกมีค่าเฉลี่ย 4.52 และลำดับสุดท้าย คือ ก๊อกน้ำแบบบิดไปด้านข้าง เปิด - ปิดง่าย ไม่ต้องออกแรง มีค่าเฉลี่ย 4.51

ตารางที่ 4.47 ความต้องการของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านห้องส้วม

ด้านห้องส้วม	ค่าเฉลี่ย X	S.D.	การแปลผล
ประตูเป็นบานเปิดออกสู่ภายนอกหรือเป็นแบบ บานเลื่อน	4.6162	.58319	มากที่สุด
พื้นห้องน้ำต้องมีระดับเสมอกับพื้นภายนอก	4.5243	.71810	มากที่สุด

ตารางที่ 4.47 (ต่อ)

ด้านห้องส้วม	ค่าเฉลี่ย X	S.D.	การแปลผล
มีราวจับบริเวณผนังเพื่อพยุงตัวและราวจับเพื่อนำไป สู่สุขภัณฑ์อื่น ๆ	4.5432	.65396	มากที่สุด
ก๊อกร้านแบบปิดไปด้านข้าง เปิด-ปิดง่าย ไม่ต้อง ออกแรง	4.5162	.74062	มากที่สุด
วัสดุปูพื้นต้องไม่ลื่น	4.5703	.78030	มากที่สุด
รวม	4.5540	0.69523	มากที่สุด

4.4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุและผู้พิการ

4.4.1 ด้านความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ ต่อสถานที่ราชการ

ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ ต่อสถานที่ราชการ ดังแสดงในตารางที่ 4.48 เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีเพื่อความสะดวกต่อการไปใช้บริการของที่ว่าการอำเภอ ต้องการด้านมีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการเพราะติดต่อราชการใช้เวลานาน ลำดับต่อมาให้บริการแบบ one stop service (ติดต่อจุดเดียวได้ทุกอย่าง) และลำดับสุดท้ายควรมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยเฉพาะ

ตารางที่ 4.48 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่ราชการ ที่ว่าการอำเภอ

สถานที่ราชการ	ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ
ที่ว่าการอำเภอ	1.มีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการเพราะติดต่อราชการใช้เวลานาน 2.มีบริการแบบ one stop service (ติดต่อจุดเดียวได้ทุกอย่าง) 3.ควรมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยเฉพาะ

ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ ต่อสถานที่ราชการ ดังแสดงในตารางที่ 4.49 เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีเพื่อความสะดวกต่อการไปใช้บริการของเทศบาล ต้องการด้านมีเก้าอี้เข็นไว้คอยบริการ ลำดับต่อมา

ควรมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการโดยเฉพาะ และลำดับสุดท้ายประตูควรเป็นแบบบานเลื่อนที่เปิดง่าย ไม่ต้องใช้แรงผลัก

ตารางที่ 4.49 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่ราชการ เทศบาล

สถานที่ราชการ	ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ
เทศบาล	<ol style="list-style-type: none"> 1.มีเก้าอี้เข็นไว้คอยบริการ 2.ควรมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยเฉพาะ 3.ประตูควรเป็นแบบบานเลื่อนที่เปิดง่าย ไม่ต้องใช้แรงผลัก

ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ ต่อสถานที่ราชการ ดังแสดงในตารางที่ 4.50 เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีเพื่อความสะดวกต่อการไปใช้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล ต้องการด้านควรมีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ แบบโถนั่งโดยเฉพาะมีราวจับและกว้างพอสำหรับเก้าอี้รถเข็น ลำดับต่อมามีทางลาดที่ได้มาตรฐานและมีราวจับทั้งสองด้าน ลำดับต่อมามีเก้าอี้เข็นไว้คอยบริการ และลำดับสุดท้ายพื้นผิวทางเดินภายนอกควรเรียบไม่ขรุขระ

ตารางที่ 4.50 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่ราชการ องค์การบริหารส่วนตำบล

สถานที่ราชการ	ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ
องค์การบริหารส่วนตำบล	<ol style="list-style-type: none"> 1.ควรมีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ แบบโถนั่งโดยเฉพาะมีราวจับและกว้างพอสำหรับเก้าอี้รถเข็น 2.มีทางลาดที่ได้มาตรฐานและมีราวจับทั้งสองด้าน 3.มีเก้าอี้เข็นไว้คอยบริการ 4.พื้นผิวทางเดินภายนอกควรเรียบไม่ขรุขระ

ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ ต่อสถานที่ราชการ ดังแสดงในตารางที่ 4.51 เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีเพื่อความสะดวกต่อการไปใช้บริการของโรงพยาบาลสิคิ้ว ต้องการด้านมีบริการแบบ one stop

service ลำดับต่อมา มีพนักงานกคคิฟต์ให้และลำดับสุดท้ายควรมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยเฉพาะ

ตารางที่ 4.51 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่ราชการ โรงพยาบาลสีคิ้ว

สถานที่ราชการ	ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ
โรงพยาบาลสีคิ้ว	1.มีบริการแบบ one stop service 2.มีพนักงานกคคิฟต์ให้ 3.ควรมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยเฉพาะ

ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ ต่อสถานที่ราชการ ดังแสดงในตารางที่ 4.52 เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีเพื่อความสะดวกต่อการไปใช้บริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ต้องการด้านควรมีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ และด้านมีทางลาดที่ได้มาตรฐานสำหรับผู้ใช้เก้าอี้รถเข็น ไม้เท้า และมีราวจับทั้งสองด้าน

ตารางที่ 4.52 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่ราชการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

สถานที่ราชการ	ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	1.ควรมีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ 2.มีทางลาดที่ได้มาตรฐานสำหรับผู้ใช้เก้าอี้รถเข็น ไม้เท้า และมีราวจับทั้งสองด้าน 3.มีเก้าอี้เข็นไว้คอยบริการ

ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ ต่อสถานที่ราชการ ดังแสดงในตารางที่ 4.53 เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีเพื่อความสะดวกต่อการไปใช้บริการของสถานีตำรวจภูธรอำเภอสีคิ้ว ต้องการด้านบันไดทางขึ้นไม่สูงชันและควรมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยเฉพาะ

ตารางที่ 4.53 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่ราชการ สถานีตำรวจอำเภอเสีจิว

สถานที่ราชการ	ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ
สถานีตำรวจอำเภอเสีจิว	1.บันไดทางขึ้นไม่สูงชัน 2.ควรมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการโดยเฉพาะ

4.4.2 ด้านความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ ต่อสถานที่บริการสาธารณะ

ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ ต่อสถานที่บริการสาธารณะ ดังแสดงในตารางที่ 4.54 เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีเพื่อความสะดวกต่อการไปใช้บริการของตลาดสดเทศบาลอำเภอเสีจิว ต้องการด้านมีเก้าอี้เข็นไว้คอยบริการ ลำดับต่อมา มีการจัดทำราวจับหรือมีเก้าอี้ตามทางเดินเป็นระยะๆ และลำดับสุดท้ายควรมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการโดยเฉพาะ

ตารางที่ 4.54 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่บริการสาธารณะ ตลาดสดเทศบาลอำเภอเสีจิว

สถานที่บริการสาธารณะ	ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ
ตลาดสดเทศบาลอำเภอเสีจิว	1.มีเก้าอี้เข็นไว้คอยบริการ 2.มีการจัดทำราวจับหรือมีเก้าอี้ตามทางเดินเป็นระยะๆ 3.ควรมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการโดยเฉพาะ

ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ ต่อสถานที่บริการสาธารณะ ดังแสดงในตารางที่ 4.55 เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้มีเพื่อความสะดวกต่อการไปใช้บริการของสวนสุขภาพอำเภอเสีจิว ต้องการด้านจัดแบ่งพื้นที่สำหรับออกกำลังกายเป็นสัดส่วนสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ ลำดับต่อมาควรมีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยเฉพาะ และลำดับสุดท้ายทางต่างระดับควรทำทางลาดที่มีมาตรฐานเพื่อให้เดิน/เก้าอี้เข็นผ่านได้สะดวก

ตารางที่ 4.55 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่
บริการสาธารณะ สวนสุขภาพอำเภอสีคิ้ว

สถานที่บริการ สาธารณะ	ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ
สวนสุขภาพอำเภอ สีคิ้ว	1.จัดแบ่งพื้นที่สำหรับออกกำลังกายเป็นสัดส่วนสำหรับผู้สูงอายุ และผู้ พิการ 2.ควรมีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยเฉพาะ 3.ทางต่างระดับควรทำทางลาดที่มีมาตรฐานเพื่อให้เดิน/เก้าอี้เข็นผ่านได้ สะดวก

ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ ต่อสถานที่
บริการสาธารณะ ดังแสดงในตารางที่ 4.56 เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
ต้องการให้มีเพื่อความสะดวกต่อการไปใช้บริการของมูลนิธิวิหารสมเด็จพระพุฒาจารย์ (หลวงปู่โต
พรหมรังสี) ด้านควรมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ และพิการ โดยเฉพาะ ลำดับต่อมาควรมี
ห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ และลำดับสุดท้ายมีการจัดทำราวจับหรือมีเก้าอี้ตามทางเดิน
เป็นระยะๆ

ตารางที่ 4.56 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่
บริการสาธารณะ มูลนิธิวิหารสมเด็จพระพุฒาจารย์ (หลวงปู่โต พรหมรังสี)

สถานที่บริการ สาธารณะ	ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ
มูลนิธิวิหารสมเด็จพระ พุฒาจารย์ (หลวงปู่โต พรหม รังสี)	1.ควรมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ และพิการ โดยเฉพาะ 2.ควรมีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ 3.มีการจัดทำราวจับหรือมีเก้าอี้ตามทางเดินเป็นระยะๆ

ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ ต่อสถานที่
บริการสาธารณะ ดังแสดงในตารางที่ 4.57 เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
ต้องการให้มีเพื่อความสะดวกต่อการไปใช้บริการของอ่างเก็บน้ำลำตะคลอง (คลองไผ่) ต้องการ
ด้านเดียว คือควรมีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ตารางที่ 4.57 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่
บริการสาธารณะ อ่างเก็บน้ำลำตะคลอง (คลองไผ่)

สถานที่บริการ สาธารณะ	ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ
อ่างเก็บน้ำลำตะ คลอง (คลองไผ่)	1.ควรมีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ ต่อสถานที่
บริการสาธารณะ ดังแสดงในตารางที่ 4.58 เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
ต้องการให้มีเพื่อความสะดวกต่อการไปใช้บริการของอ่างเก็บน้ำซับประดู่ ต้องการด้านเดียว คือ
ควรมีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ตารางที่ 4.58 ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ต่อสถานที่
บริการสาธารณะ อ่างเก็บน้ำซับประดู่

สถานที่บริการ สาธารณะ	ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ
อ่างเก็บน้ำซับประดู่	1.ควรมีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ

4.5 ผลการวิเคราะห์ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านป้าย แสดงดังตาราง 4.59 พบว่า ค่า P - Value ของการมีเครื่องหมายแสดงทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ มีค่าเท่ากับ $0.007 < 0.05$ แสดงว่าการใช้อุปกรณ์ช่วยมีผลต่อความต้องการเครื่องหมายแสดงทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวก อย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่การใช้อุปกรณ์ช่วยไม่มีผลต่อความต้องการด้านอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4.59 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านป้าย

ด้านป้ายแสดงถึงอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ	df	F	Sig	ความสัมพันธ์
มีสัญลักษณ์รูปผู้สูงอายุและคนพิการ	4	1.046	0.384	ไม่มีความสัมพันธ์
มีเครื่องหมายแสดงทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ	4	3.636	0.007	มีความสัมพันธ์
มีตัวอักษรแสดงประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ	4	1.026	0.395	ไม่มีความสัมพันธ์
สีที่ใช้เป็นสัญลักษณ์รูปผู้สูงอายุและคนพิการ ตัวหนังสือสีน้ำเงินพื้นป้ายสีขาว	4	1.579	0.181	ไม่มีความสัมพันธ์
ป้ายแสดงถึงอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและพิการ มีความชัดเจนมองเห็นได้ง่าย ติดอยู่ตำแหน่งที่เหมาะสม มีแสงส่องสว่าง เป็นพิเศษทั้งกลางวันและคืน	4	1.339	0.256	ไม่มีความสัมพันธ์

ตารางที่ 4.60 แสดงให้เห็นว่าการใช้อุปกรณ์ช่วยมีผลต่อความต้องการ พื้นผิวทางลาดเป็นวัสดุที่ไม่ลื่นอย่างมีนัยสำคัญ (P - Value = 0.016 < 0.05) ในขณะที่การใช้อุปกรณ์ช่วยไม่มีผลต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านทางลาด

ตารางที่ 4.60 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านทางลาด

ด้านทางลาดอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ	df	F	Sig	ความสัมพันธ์
พื้นผิวทางลาดเป็นวัสดุที่ไม่ลื่น	4	3.101	0.016	มีความสัมพันธ์
พื้นผิวของจุดต่อเนื่องระหว่างพื้นกับทางลาดเรียบไม่สะดุด	4	1.888	0.113	ไม่มีความสัมพันธ์
มีพื้นที่หน้าทางลาดเป็นที่ว่างยาวไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร	4	1.885	0.114	ไม่มีความสัมพันธ์

ตารางที่ 4.60 (ต่อ)

ด้านทางลาดอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ	df	F	Sig	ความสัมพันธ์
ทางลาดด้านที่ไม่มีผนังกั้นขอบพื้นสูงจากพื้นที่ผิวทางลาดไม่น้อยกว่า 50 มิลลิเมตร และมีราวกันตก	4	1.310	0.267	ไม่มีความสัมพันธ์
บริเวณทางลาดจัดให้มีสัญลักษณ์รูปผู้สูงอายุและคนพิการติดไว้	4	2.366	0.053	ไม่มีความสัมพันธ์

ตารางที่ 4.61 แสดงให้เห็นว่าการใช้อุปกรณ์ไม่มีผลต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านลิฟต์

ตารางที่ 4.61 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านลิฟต์

ด้านลิฟต์อำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ	df	F	Sig	ความสัมพันธ์
มีระบบแสงเพื่อป้องกันไม่ให้ประตูลิฟต์หนีบผู้โดยสาร	4	2.019	0.092	ไม่มีความสัมพันธ์
มีปุ่มสัญญาณแจ้งเหตุฉุกเฉินสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 900 มิลลิเมตร	4	0.944	0.439	ไม่มีความสัมพันธ์
มีตัวเลขและเสียงบอกตำแหน่งชั้นต่าง ๆ เมื่อลิฟต์หยุด และขึ้นหรือลง	4	1.452	0.217	ไม่มีความสัมพันธ์
มีทั้งเสียงและแสงไฟเตือนภัยเป็นไฟกระพริบสีแดงกรณีลิฟต์ขัดข้อง	4	1.045	0.384	ไม่มีความสัมพันธ์
มีโทรศัพท์แจ้งเหตุฉุกเฉินภายในลิฟต์ที่สามารถติดต่อกับภายนอกได้	4	1.252	0.289	ไม่มีความสัมพันธ์

ตารางที่ 4.62 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน จากตารางดังกล่าวพบว่าการใช้อุปกรณ์ช่วยไม่มีผลต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบันได

ตารางที่ 4.62 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านบันได

ด้านบันไดอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ	df	F	Sig	ความสัมพันธ์
มีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร	4	1.070	0.372	ไม่มีความสัมพันธ์
มีราวบันไดทั้งสองข้าง	4	0.248	0.910	ไม่มีความสัมพันธ์
พื้นผิวของบันไดใช้วัสดุที่ไม่ลื่น	4	1.104	0.355	ไม่มีความสัมพันธ์
มีชนพักบันไดทุกระยะในแนวตั้งไม่เกิน 2,000 มิลลิเมตร	4	0.465	0.762	ไม่มีความสัมพันธ์
ลูกตั้งบันไดไม่เปิดเป็นช่องโถง	4	0.452	0.771	ไม่มีความสัมพันธ์

ตารางที่ 4.63 แสดงให้เห็นว่าการใช้อุปกรณ์ช่วยมีผลต่อความต้องการที่จัดเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้า มีที่ว่างข้างที่จอดรถไม่น้อยกว่า 1,000 อย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่มีผลต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับที่จอดรถในประเด็นอื่นๆ

ตารางที่ 4.63 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านที่จอดรถ

ด้านที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ	df	F	Sig	ความสัมพันธ์
จัดไว้ใกล้ทางเข้าออกอาคาร	4	1.520	0.197	ไม่มีความสัมพันธ์
มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการนั่งเก้าอี้ล้ออยู่บนพื้นที่จอดรถด้านติดกับทางเดินรถ	4	1.547	0.189	ไม่มีความสัมพันธ์
ที่จอดรถเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้า มีที่ว่างข้างที่จอดรถไม่น้อยกว่า 1,000 มม.	4	3.603	0.007	มีความสัมพันธ์
พื้นที่จอดรถมีพื้นผิวเรียบ ระดับเสมอกัน	4	0.881	0.476	ไม่มีความสัมพันธ์
มีป้ายติดตั้งให้เห็นในตำแหน่งที่ชัดเจน	4	1.565	0.184	ไม่มีความสัมพันธ์

ตารางที่ 4.64 แสดงให้เห็นว่าการใช้อุปกรณ์ช่วยไม่มีผลต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านทางเข้าอาคาร ทางเดินระหว่างอาคาร (P - Value > 0.05)

ตารางที่ 4.64 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านทางเข้าอาคาร ทางเดินระหว่างอาคาร

ด้านทางเข้าอาคาร ทางเดินระหว่างอาคาร สำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ	df	F	Sig	ความสัมพันธ์
พื้นผิวเรียบเสมอกัน ไม่ลื่น ไม่มีสิ่งกีดขวาง	4	0.397	0.811	ไม่มีความสัมพันธ์
พื้นต่างระดับมีทางลาดขึ้นลง ได้สะดวก ใกล้ที่จอดรถ	4	1.849	0.120	ไม่มีความสัมพันธ์
รางระบายน้ำบนพื้นมีฝาปิดสนิท	4	1.234	0.297	ไม่มีความสัมพันธ์
บริเวณทางแยกหรือทางเลี้ยวมีพื้นผิวต่างสัมผัส	4	0.856	0.491	ไม่มีความสัมพันธ์
สิ่งใดที่แขวนเหนือทางเดินมีความสูงจากพื้น ไม่น้อยกว่า 2,000 มิลลิเมตร	4	1.288	0.275	ไม่มีความสัมพันธ์

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านประตู ดังแสดงที่ตาราง 4.65 พบว่า ค่า P - Value ของทุกข้อ(0.319,0.335,0.159,0.273,0.995) > 0.05 แสดงว่าปฏิเสธ นั่นคือ ไม่มีมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.65 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านประตู

ด้านประตู สำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ	df	F	Sig	ความสัมพันธ์
เปิดปิดง่าย	4	1.183	0.319	ไม่มีความสัมพันธ์
ช่องประตูมีความกว้างไม่น้อยกว่า 900 มิลลิเมตร	4	1.146	0.335	ไม่มีความสัมพันธ์
มีการติดเครื่องหมายหรือแถบสีสังเกตเห็นได้ชัดเจนกรณีประตูเป็นกระจก	4	1.666	0.159	ไม่มีความสัมพันธ์
อุปกรณ์เปิด-ปิด ประตูเป็นชนิดก้านบิดหรือแกนผลัก	4	1.249	0.273	ไม่มีความสัมพันธ์
ราวจับประตูด้านนอกสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 800 มม. ขาวตามกว้างประตู	4	0.052	0.995	ไม่มีความสัมพันธ์

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านห้องส้วม แสดงดังที่ตาราง 4.66 พบว่า ค่า P - Value < 0.05 จำนวน 3 รายการ ลำดับแรกคือประตูเป็นบานเปิดออกสู่ภายนอกหรือเป็นแบบ บานเลื่อน ค่าที่ได้ 0.014 < 0.05 ลำดับที่สองพื้นห้องน้ำต้องมีระดับเสมอกับพื้นภายนอก ค่าที่ได้ 0.024 < 0.05 และลำดับที่สามก๊อกน้ำแบบปิดไปด้านข้าง เปิด - ปิดง่าย ไม่ต้อง ออกแรง ค่าที่ได้ 0.019 < 0.05 นั่นคือ การใช้อุปกรณ์ช่วยมีผลต่อความต้องการประตูเป็นบานเปิดออกสู่ภายนอกหรือเป็นแบบ บานเลื่อน , พื้นห้องน้ำต้องมีระดับเสมอกับพื้นภายนอก และก๊อกน้ำแบบปิดไปด้านข้าง เปิด - ปิดง่าย ไม่ต้อง ออกแรง

ตารางที่ 4.66 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านห้องส้วม

ด้านห้องส้วม สำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ	df	F	Sig	ความสัมพันธ์
ประตูเป็นบานเปิดออกสู่ภายนอกหรือเป็นแบบ บานเลื่อน	4	3.187	0.014	มีความสัมพันธ์
พื้นห้องน้ำต้องมีระดับเสมอกับพื้นภายนอก	4	0.024	0.024	มีความสัมพันธ์
มีราวจับบริเวณผนังเพื่อพยุงตัวและราวจับเพื่อนำไป สู่สุขภัณฑ์อื่น ๆ	4	1.914	0.109	ไม่มีความสัมพันธ์
ก๊อกน้ำแบบปิดไปด้านข้าง เปิด - ปิดง่าย ไม่ต้อง ออกแรง	4	3.017	0.019	มีความสัมพันธ์
วัสดุปูพื้นต้องไม่ลื่น	4	1.326	0.261	ไม่มีความสัมพันธ์

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง “การศึกษาการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา” ในบทนี้ เป็นการสรุปให้เห็นในภาพรวมของการศึกษา โดยได้สรุปผลการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุป

จากการศึกษาความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ สามารถสรุปผลการศึกษาได้เป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุและผู้พิการ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลสิ่งอำนวยความสะดวกของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ผู้ตอบแบบสอบถามของผู้สูงอายุส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 128 คน (ร้อยละ 51.20) มีอายุระหว่าง 65-69 ปี (ร้อยละ 30.80) โรคประจำตัวที่ต้องไปพบแพทย์หรือรับการรักษาเป็นประจำส่วนใหญ่ คือปวดหลัง ปวดเอว (คิดเป็นร้อยละ 27.60) สถานภาพส่วนใหญ่สมรส (ร้อยละ 70.00) การศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบ ระดับประถมศึกษา จำนวน 154 คน (ร้อยละ 61.60) อาชีพ พบว่าส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร/ทำไร่ทำนา (ร้อยละ 46.00) สิทธิการรับสวัสดิการทางสังคม พบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมดได้รับสวัสดิการทางสังคมของผู้สูงอายุ (ร้อยละ 100) รายได้ต่อเดือน พบว่าส่วนใหญ่มีรายได้มากที่สุด คือ น้อยกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 84.00) การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ พบว่าส่วนใหญ่ไม่มีการออกกำลังกาย (ร้อยละ 46.00) การใช้อุปกรณ์ช่วยในการดำเนินชีวิตประจำวัน พบว่าอุปกรณ์ช่วยที่ใช้มากที่สุด คือ ไม้เท้า (ร้อยละ 43.60) พื้นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน พบว่าพื้นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ตำบลสีคิ้ว (ร้อยละ 9.60) ความรู้เกี่ยวกับกฎกระทรวงการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ.2548 พบว่าผู้ตอบส่วนใหญ่ ไม่รู้/ไม่เคยได้ยิน (ร้อยละ 71.60) ในขณะที่มีผู้รู้/เคยได้ยิน (ร้อยละ 28.40) ลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านเบี้ยยังชีพ พบว่าความ

ต้องการที่จัดให้อยู่ลำดับที่ 1 (ร้อยละ 73.20) จัดให้อยู่ในลำดับที่ 2 ด้านสวัสดิการความเจ็บป่วย (ร้อยละ 45.60) จัดให้อยู่ในลำดับที่ 3 ด้านการตรวจเยี่ยมของบุคลากรทางการแพทย์/อส (ร้อยละ 31.60) จัดให้อยู่ในลำดับที่ 4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (ร้อยละ 32.40) จัดให้อยู่ในลำดับที่ 5 ด้านพื้นที่ทำกิจกรรมของผู้สูงอายุ และผู้พิการ (ร้อยละ 34.40) และจัดให้อยู่ในลำดับที่ 6 ด้านอุปกรณ์ช่วย (ร้อยละ 38.80)

ผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับผู้พิการส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย (ร้อยละ 51.70) อายุ พบว่าช่วงอายุที่มีจำนวนมากที่สุดคือช่วงอายุ 46-59 ปี (ร้อยละ 43.30) ประเภทของความพิการตามภาครัฐ พบว่าความพิการที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ทางกายหรือการเคลื่อนไหว (ร้อยละ 57.50) โรคประจำตัวที่ต้องไปพบแพทย์หรือรับการรักษาเป็นประจำ พบว่าโรคกลุ่มตัวอย่างผู้พิการเป็นมากที่สุดคือปวดหลัง ปวดเอว (ร้อยละ 34.20) พบว่าสถานภาพที่มีจำนวนมากที่สุดคือสมรส (ร้อยละ 54.20) ระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบ ระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 55.00) อาชีพ พบว่าส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ (ร้อยละ 54.20) สิทธิการรับสวัสดิการทางสังคม พบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมดได้รับสวัสดิการทางสังคมของผู้พิการ (ร้อยละ 100) รายได้ต่อเดือน พบว่าส่วนใหญ่มีรายได้มากที่สุด คือ น้อยกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 92.50) การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ พบว่าส่วนใหญ่ ไม่มีการออกกำลังกาย (ร้อยละ 70.80) การใช้อุปกรณ์ช่วยในการดำเนินชีวิตประจำวัน พบว่าอุปกรณ์ช่วยที่ใช้มากที่สุด คือ รถเข็น (ร้อยละ 29.20) พื้นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน พบว่าพื้นที่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ตำบลหนองหญ้าขาว (ร้อยละ 10.00) ความรู้เกี่ยวกับกฎกระทรวงการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ.2548 พบว่าผู้ตอบส่วนใหญ่ ไม่รู้/ไม่เคยได้ยิน (ร้อยละ 71.70) ในขณะที่มีผู้รู้/เคยได้ยิน (ร้อยละ 28.30) ลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านเบี้ยยังชีพ พบว่าความต้องการที่จัดให้อยู่ลำดับที่ 1 (ร้อยละ 67.50) จัดให้อยู่ในลำดับที่ 2 ด้านสวัสดิการความเจ็บป่วย (ร้อยละ 41.70) จัดให้อยู่ในลำดับที่ 3 ด้านการตรวจเยี่ยมของบุคลากรทางการแพทย์/อส (ร้อยละ 26.70) จัดให้อยู่ในลำดับที่ 4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (ร้อยละ 27.50) จัดให้อยู่ในลำดับที่ 5 ด้านพื้นที่ทำกิจกรรมของผู้สูงอายุ และผู้พิการ (ร้อยละ 31.70) และจัดให้อยู่ในลำดับที่ 6 ด้านอุปกรณ์ช่วย (ร้อยละ 48.30)

5.1.2 ข้อมูลสิ่งอำนวยความสะดวกของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ และผู้พิการ

สถานที่ราชการที่กลุ่มตัวอย่างต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 3.18$) อยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการด้านป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$) ความต้องการด้านทางลาดอำนวยความสะดวก

ความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) ความต้องการด้านลิฟต์
 อำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) ความต้องการ
 ด้านบันไดอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$) ความ
 ต้องการด้านที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) ความต้องการ
 ด้านทางเข้าอาคารทางเดินระหว่างอาคารสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ ผลปรากฏว่าคะแนนความ
 ต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) ความต้องการ ด้านประตูสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ อยู่
 ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคน
 พิการด้านห้องส้วมสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$)

5.1.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก ของผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ ต่อสถานที่
 ราชการ ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
 ต้องการให้มีเพื่อความสะดวกต่อการไปใช้บริการ ลำดับแรกต้องการด้านมีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ
 และผู้พิการเพราะติดต่อราชการใช้เวลานาน ลำดับต่อมาให้บริการแบบ one stop service (ติดต่อบุคคล
 เดียวได้ทุกเรื่อง) ลำดับต่อมาควรมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการโดยเฉพาะ ลำดับต่อมา
 มีเก้าอี้เงินไว้คอยบริการ ลำดับต่อมาประตูควรเป็นแบบบานเลื่อนที่เปิดง่าย ไม่ต้องใช้แรงผลัก
 ลำดับต่อมาควรมีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ แบบโถนั่งโดยเฉพาะมีราวจับและกว้างพอ
 สำหรับเก้าอี้รถเข็น ลำดับต่อมามีทางลาดที่ได้มาตรฐานและมีราวจับทั้งสองด้าน ลำดับต่อมา
 พื้นผิวทางเดินภายนอกควรเรียบไม่ขรุขระ ลำดับต่อมามีพนักงานกคดลิฟต์ให้ ลำดับต่อมา
 มีทางลาดที่ได้มาตรฐานสำหรับผู้ใช้เก้าอี้รถเข็น ไม้เท้า และมีราวจับทั้งสองด้าน และลำดับสุดท้าย
 บันไดทางขึ้นไม่สูงชัน

ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ ต่อสถานที่
 บริการสาธารณะ ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกที่ผู้ตอบ
 แบบสอบถามต้องการให้มีเพื่อความสะดวกต่อการไปใช้บริการ ลำดับแรกต้องการมีเก้าอี้เงินไว้
 คอยบริการ ลำดับต่อมาให้มีการจัดทำราวจับหรือมีเก้าอี้ตามทางเดินเป็นระยะ ๆ ลำดับต่อมาควรมีที่
 จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการโดยเฉพาะ ลำดับต่อมาจัดแบ่งพื้นที่สำหรับออกกำลังกายเป็น
 สักส่วนสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ ลำดับต่อมาควรมีห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ
 โดยเฉพาะ ลำดับต่อมาทางต่างระดับควรทำทางลาดที่มีมาตรฐานเพื่อให้เดิน/เก้าอี้เงินผ่านได้
 สะดวก และลำดับสุดท้ายควรมีที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุ และพิการโดยเฉพาะ

5.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อุปกรณ์ช่วย ต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกของผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านป้าย พบว่า ค่า P - Value ของการมีเครื่องหมายแสดงทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และผู้พิการ มีค่าเท่ากับ $0.007 < 0.05$ แสดงว่าการใช้ อุปกรณ์ช่วยมีผลต่อความต้องการเครื่องหมายแสดงทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวก อย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่การใช้อุปกรณ์ช่วยไม่มีผลต่อความต้องการด้านอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญ พื้นผิวทางลาดเป็นวัสดุที่ไม่ลื่นอย่างมีนัยสำคัญ ($P - Value = 0.016 < 0.05$) ในขณะที่การใช้อุปกรณ์ช่วยไม่มีผลต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านทางลาด ด้านลิฟต์การใช้อุปกรณ์ไม่มีผลต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านบันไดพบว่าการใช้อุปกรณ์ช่วยไม่มีผลต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านที่จอดรถการใช้อุปกรณ์ช่วยมีผลต่อความต้องการที่จอดเป็นพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้า มีที่ว่างข้างที่จอดรถไม่น้อยกว่า 1,000 อย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่มีผลต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับที่จอดรถในประเด็นอื่น ๆ ด้านทางเข้าอาคาร ทางเดินระหว่างอาคารการใช้อุปกรณ์ไม่มีผลต่อความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก ($P - Value > 0.05$) ด้านประตู พบว่า ค่า P - Value ของทุกข้อ (0.319, 0.335, 0.159, 0.273, 0.995) > 0.05 แสดงว่าปฏิเสธ นั่นคือไม่มีมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ด้านห้องส้วม พบว่า ค่า P - Value < 0.05 จำนวน 3 รายการ ลำดับแรกคือประตูเป็นบานเปิดออกสู่ภายนอกหรือเป็นแบบ บานเลื่อน ค่าที่ได้ $0.014 < 0.05$ ลำดับต่อมาพื้นห้องน้ำต้องมีระดับเสมอกับพื้นภายนอก ค่าที่ได้ $0.024 < 0.05$ ลำดับที่สามก๊อกน้ำแบบปิดไปด้านข้าง เปิด - ปิดง่าย ไม่ต้อง ออกแรง ค่าที่ได้ $0.019 < 0.05$ นั่นคือการใช้อุปกรณ์ช่วยมีผลต่อความต้องการประตูเป็นบานเปิดออกสู่ภายนอกหรือเป็นแบบ บานเลื่อน , พื้นห้องน้ำต้องมีระดับเสมอกับพื้นภายนอก และก๊อกน้ำแบบปิดไปด้านข้าง เปิด - ปิดง่าย ไม่ต้อง ออกแรง

5.2 อภิปรายผล

การจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมาที่มีปัจจัยที่สำคัญได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้ของผู้สูงอายุและคนพิการ

โดยเพศมีผลทำให้ความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคมของผู้สูงอายุและคนพิการในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เพิ่มขึ้น ด้านอายุ เป็นไปได้ว่าผู้สูงอายุและคนพิการที่อายุน้อย ยังไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้มากเท่าที่ควร จึงทำให้มีความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคมสูง

กว่าผู้สูงอายุและคนพิการมีอายุมาก สำหรับด้านระดับการศึกษาสูงสุด เป็นไปได้ว่าผู้สูงอายุและคนพิการมีการศึกษาสูง จะสามารถเรียนรู้กฎระเบียบ วิธีการต่าง ๆ จึงรู้ถึงสิทธิของผู้สูงอายุและคนพิการ และได้รักษาสิทธิของตนเอง ทำให้มีความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคมสูงกว่าผู้สูงอายุและคนพิการที่ด้อย การศึกษา ด้านรายได้ เป็นไปได้ว่าผู้สูงอายุและคนพิการที่มีรายได้สูง อาจจะสามารถหาเลี้ยงตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีผลทำให้มีความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคม ลดน้อยลง

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าเรื่องความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาการได้รับสวัสดิการทางสังคมของผู้สูงอายุและคนพิการให้ตรงตามความต้องการของผู้สูงอายุและคนพิการ ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มากยิ่งขึ้น ดังนี้

จากผลการศึกษาที่พบว่า เพศของผู้สูงอายุและคนพิการที่ต่ำจะมีผลทำให้ความต้องการได้รับสวัสดิการเบี้ยผู้สูงอายุและความพิการของคนพิการในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เพิ่มขึ้น ด้านอายุ ผู้สูงอายุและคนพิการมีอายุน้อย จะมีผลทำให้ผู้สูงอายุและคนพิการมีความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคมสูงกว่าผู้สูงอายุและคนพิการมีอายุมาก ด้านระดับการศึกษาสูงสุด ผู้สูงอายุและคนพิการมีการศึกษาสูง จะมีความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคมสูงกว่าผู้สูงอายุและคนพิการที่ด้อยการศึกษา ด้านรายได้ หากรายได้ของผู้สูงอายุและคนพิการสูงขึ้น จะมีผลทำให้ผู้สูงอายุและคนพิการมีความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้สูงอายุและคนพิการ ลดลง ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุและคนพิการจึงควรกำหนดแนวทางในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุและคนพิการให้เป็นไปตามหลักอุปสงค์ ดังนี้

- 5.3.1 ด้านค่าใช้จ่ายในการใช้บริการของผู้สูงอายุและคนพิการ ควรกำหนดมาตรการในการใช้บริการของผู้สูงอายุและคนพิการ เพื่อลดค่าใช้จ่าย ซึ่งอาจจะจัดศูนย์บริการผู้สูงอายุและคนพิการในพื้นที่หรือชุมชนเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้สูงอายุและคนพิการ การจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุและความพิการ เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องลงพื้นที่เพื่อบริการจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุและความพิการให้กับคนพิการ ทั้งนี้เพราะคนพิการหรือครอบครัวคนพิการส่วนใหญ่ค่อนข้างมีฐานะยากจน การศึกษาต่ำ และอยู่ห่างไกลจากแหล่งให้บริการ ดังนั้น โอกาสที่จะได้รับทราบข้อมูลหรือแหล่งที่ให้บริการเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านต่าง ๆ จึงค่อนข้างมีจำกัด ไม่ว่าจะเป็นบริการทางด้านกายภาพบำบัด การศึกษา การมีงานทำ หรือการมีส่วนร่วม

- ร่วมในสังคม อีกทั้งผู้สูงอายุและคนพิการและครอบครัวส่วนใหญ่ไม่รู้สิทธิที่พึงได้ จึงทำให้ไม่ได้เรียกร้องสิทธิของคนพิการหวังรอคอยบริการตามหน่วยงานต่าง ๆ จะหยิบยื่นให้ ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรออกไปให้บริการดังกล่าวแก่ผู้สูงอายุและคนพิการถึงที่
- 5.3.2 ด้านอายุ ควรจัดกิจกรรมเพื่อให้สวัสดิการสำหรับคนพิการ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับอายุของคนพิการ เช่น คนพิการที่อายุน้อย อาจจะจัดเป็นกิจกรรมส่งเสริมด้านอาชีพและการมีรายได้ ส่วนผู้สูงอายุและคนพิการที่มีอายุมาก อาจจัดกิจกรรมทางด้านสุขภาพ เช่น การตรวจสุขภาพคนพิการ การเยี่ยมบ้านคนพิการ เป็นต้น
- 5.3.3 ด้านการศึกษา แม้ว่าผลการศึกษาพบว่าผู้สูงอายุและคนพิการมีการศึกษาสูง จะมีความต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคมสูงกว่าผู้สูงอายุและคนพิการที่ด้อยการศึกษา ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้ที่เกี่ยวข้องจะไม่ให้การศึกษาแก่ผู้สูงอายุและคนพิการ เพื่อผู้สูงอายุและคนพิการจะได้มีต้องการได้รับสวัสดิการทางสังคมน้อยลง แต่ผู้ที่เกี่ยวข้องควรจัดกิจกรรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้สูงอายุคนพิการให้มากที่สุดเท่าที่ทำได้ ควรจัดบริการการศึกษาที่หลากหลายตามรูปแบบตามความต้องการของผู้สูงอายุและคนพิการ และถ้าผู้สูงอายุและคนพิการที่สามารถเรียนร่วมกับนักเรียนปกติได้ก็ควรส่งเสริมคนเหล่านั้น โดยคำนึงถึงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกพิเศษหรืออุปกรณ์พิเศษสำหรับคนพิการด้วย นอกจากนี้ ควรขยายบริการด้านการศึกษาให้เหมาะสมด้านอาชีพ ควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุและคนพิการสามารถพึ่งตนเอง และประกอบอาชีพอิสระได้ อาทิ บริการกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ และเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์
- 5.3.4 ด้านรายได้ของผู้สูงอายุและคนพิการ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการคนพิการ ควรตระหนัก ถึงปัจจัยด้านรายได้ของผู้สูงอายุและคนพิการมาพิจารณาในการจัดสวัสดิการให้ตรงตามความต้องการ โดยเฉพาะการส่งเสริมการมีรายได้ควรพิจารณากลุ่มเป้าหมายคนพิการที่มีรายได้ต่ำเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เนื่องการผู้สูงอายุและคนพิการเป็นกลุ่มคนที่ยากจนและด้อยโอกาสในสังคมอย่างชัดเจน ครอบครัวของคนพิการส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจยากจน รายได้ไม่แน่นอน ดังนั้น การมีผู้สูงอายุและคนพิการอยู่ในครอบครัว จึงเป็นภาระซ้ำเติมอันหนักหน่วงที่ต้องแบกรับไว้ ปัญหาที่สำคัญของคนพิการ คือ ขาดการศึกษา ขาดทางเลือกทางอาชีพ คนส่วนใหญ่ในสังคมยังมีทัศนคติในทางลบ ไม่มีความเชื่อมั่นในศักยภาพของคนพิการ รวมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือคนใกล้ชิดของคนพิการบางคนก็ยังมีทัศนคติทางลบ

และมักจะกักขังคนพิการให้อยู่แต่ในบ้าน ไม่ปล่อยให้คนพิการได้มีโอกาสเรียนรู้หรือปรับตัวกับสังคมภายนอก และคนพิการส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเข้าถึงสวัสดิการด้านต่าง ๆ ของรัฐ เนื่องจากขาดข้อมูล ขาดความรู้ความเข้าใจ และการเดินทางไปรับสวัสดิการมีความยากลำบากส่วนใหญ่ต้องอาศัยผู้อื่น ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวสร้างรายได้ให้ผู้สูงอายุและคนพิการ เพื่อผู้สูงอายุและคนพิการจะได้ไม่เป็นภาระของสังคม

5.4 ข้อเสนอสำหรับการทำการศึกษาครั้งต่อไป

ในการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านเวลา และภายหลังจากการทำการศึกษา ผู้ศึกษาจึงได้พบข้อที่ควรปรับปรุง และเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

- 5.4.1 ควรมีการศึกษาความต้องการด้านสวัสดิการคนพิการ ในตัวแปรอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความต้องการได้รับสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ เช่น ความสัมพันธ์ของครอบครัว สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัว การดูแลเอาใจใส่ของสมาชิกในครอบครัว เป็นต้น
- 5.4.2 ควรศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ที่มีต่อการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ
- 5.4.3 ควรทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ

เอกสารอ้างอิง

- บรรลุ ศิริพานิช. ผู้สูงอายุไทย. (2542). พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ:สภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย
- ปิ่นนัต บนขุนทด. (2554). ตำรวจพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุ ตำบลบ้านท่อม อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น.วิทยานุพันธ์พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสาน.
- พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช. (2551). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 125
ตอนที่ 28 ก 5. หน้า 1-13, กุมภาพันธ์ 2551.
- รองศาสตราจารย์น้อมจิตต์ นวลเนตร และศิริรักษ์ ภาภิรมณ์. (2540). การสำรวจสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวก สำหรับคนพิการในเมืองขอนแก่น. (ม.ป.ท.)
- สุรกุล เจนอบรม. (2534). วิทยากรผู้สูงอายุ.กรุงเทพฯ:ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก
แบบสอบถาม

เลขที่

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

โครงการวิจัย “การศึกษาการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการกรณีศึกษา
ผู้สูงอายุและคนพิการในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา”

แบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่องว่างที่ตรงตามความจริง

ตอนที่ 1: ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ ผู้พิการ (สำหรับผู้สูงอายุให้ข้ามไปทำข้อ 3) ประเภทของความพิการ จำแนกตามภาครัฐ

1. น้อยกว่า 15 ปี 2. 16 – 30 ปี 2.1 ทางการมองเห็น
 3. 31 – 45 ปี 4. 46 – 59 ปี 2.2 ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย
2.3 ทางกาย หรือการเคลื่อนไหว
2.4 ทางจิตใจ หรือพฤติกรรม
2.5 ทางสติปัญญา หรือการเรียนรู้

3. อายุ ผู้สูงอายุ

1. 60 – 64 ปี 2. 65 – 69 ปี
 3. 70 – 74 ปี 4. 75 – 79 ปี

5. 80 ปีขึ้นไป

4. โรคประจำตัวที่ต้องไปพบแพทย์ หรือรับการรักษาเป็นประจำ

☐ 1. ความดันโลหิตสูง	☐ 2. ปวดหลัง ปวดเอว
☐ 3. ข้อเสื่อม / ไขข้ออักเสบ / กระดูกพรุน	☐ 4. โรคหัวใจ
☐ 5. เบาหวาน	☐ 6. โรคตา โรคไต
☐ 7. อัมพาต / อัมพฤกษ์	☐ 8. อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. สถานภาพ

1. โสด 2. สมรส 3. หม้าย/หย่าร้าง

6. ระดับการศึกษา

☐ 1. ไม่ได้รับการศึกษา	☐ 2. ระดับประถมศึกษา
☐ 3. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	☐ 4. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
☐ 5. ระดับปริญญาตรี	☐ 6. ระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

7. อาชีพ

☐ 1. รับจ้างทั่วไป	☐ 2. เกษตรกร/ทำไร่นา
☐ 3. ข้าราชการบำนาญ	☐ 4. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
☐ 5. ไม่ได้ประกอบอาชีพ	☐ 6. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

8. สิทธิในการขอรับสวัสดิการทางสังคม

1. ผู้สูงอายุ 2. ผู้พิการ 3. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

9. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

☐ 1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	☐ 2. 5,001 – 10,000 บาท
☐ 3. 10,001 – 15,000 บาท	☐ 4. 15,001 – 20,000 บาท
☐ 5. มากกว่า 20,001 บาทขึ้นไป	

10. ท่านออกกำลังกาย เพื่อให้สุขภาพแข็งแรงหรือไม่

1. ไม่มีการออกกำลังกาย 2. มีการออกกำลังกายเป็นประจำ (โปรดเลือกรายการดังนี้)
- 2.1 เดิน วิ่งเหยาะๆ 2.2 ฝึกจักรยาน
- 2.3 กายบริหาร 2.4 ล่ากระบอง
- 2.5 โยคะ 2.6 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

11. การใช้อุปกรณ์ช่วย ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

1. เครื่องช่วยฟัง 2. รถเข็น
3. แว่นตา 4. ไม้เท้า
5. คอกช่วยเดิน 6. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

12. พื้นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน

1. ตำบลกฤษณา 2. ตำบลกุดน้อย
3. ตำบลสีคิ้ว 4. ตำบลมิตรภาพ
5. ตำบลลาดบัวขาว 6. ตำบลหนองน้ำใส
7. ตำบลหนองบัวน้อย 8. ตำบลหนองหญ้าขาว
9. ตำบลวังโรงใหญ่ 10. ตำบลคอนเมือง
11. ตำบลคลองไผ่

13. ท่านเคยรู้จักหรือเคยได้ยินเกี่ยวกับ กฎกระทรวง กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร สำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548 หรือไม่

1. ไม่รู้ / ไม่เคยได้ยิน 2. รู้ / เคยได้ยิน

14. โปรดเรียงลำดับความต้องการสนับสนุนจากภาครัฐ (ให้เรียงลำดับ 1 2 3)

..... สิ่งอำนวยความสะดวก

..... เบี้ยยังชีพ

.....สวัสดิการความเจ็บป่วย

..... การตรวจเยี่ยมของบุคลากรทางการแพทย์ / อสม.

..... พื้นที่ทำกิจกรรมของผู้สูงอายุ / คนพิการ

..... อุปกรณ์ช่วย

**ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ
และคนพิการ กรณีศึกษาผู้สูงอายุและคนพิการในเขต
อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา**

คำชี้แจง : โปรดกาเครื่องหมาย ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียง
คำตอบเดียว

5 หมายถึง ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ
ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ
ในระดับ มาก

3 หมายถึง ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ
ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ
ในระดับ น้อย

1 หมายถึง ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ
ในระดับ น้อยที่สุด

ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและ คนพิการต่อการใช้บริการในสถานที่ราชการและสถานที่สาธารณะ	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
2.1 ความต้องการ การใช้บริการในสถานที่ราชการ					
๑ ที่ว่าการอำเภอสีคิ้ว					
๑ เทศบาล					
๑ องค์การบริหารส่วนตำบล					
๑ โรงพยาบาลสีคิ้ว					
๑ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล					
๑ สถานีตำรวจภูธรอำเภอสีคิ้ว					

ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและ คนพิการต่อการใช้บริการในสถานที่ราชการและสถานที่สาธารณะ	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
2.2 ความต้องการ การใช้บริการในสถานที่สาธารณะ					
๑ ตลาดสดเทศบาลอำเภอสีคิ้ว					
๑ สวนสุขภาพอำเภอสีคิ้ว					
๑ มุขนิเววิหารสมเด็จพระพุฒาจารย์ (หลวงปู่โต พรหมรังสี)					
๑ อ่างเก็บน้ำลำตะคอง (คลองไผ่)					
๑ อ่างเก็บน้ำซับประคู้					
2.3 ด้านป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ					
๑ มีสัญลักษณ์รูปผู้สูงอายุและคนพิการ					
๑ มีเครื่องหมายแสดงทางไปสู่สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ					
๑ มีตัวอักษรแสดงประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ และคนพิการ					
๑ สีที่ใช้เป็นสัญลักษณ์รูปผู้สูงอายุและคนพิการตัวหนังสือสีน้ำเงินพื้นป้ายสีขาว					
๑ ป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ มีความชัดเจนมองเห็นได้ง่าย ติดอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม มีแสงส่องสว่าง เป็นพิเศษทั้งกลางวันและกลางคืน					
2.4 ด้านทางลาดอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ					
๑ พื้นผิวทางลาดเป็นวัสดุที่ไม่ลื่น					
๑ พื้นผิวของจุดต่อเนื่องระหว่างพื้นกับทางลาดเรียบ ไม่สะดุด					
๑ มีพื้นที่หน้าทางลาดเป็นที่ว่างยาวไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร					
๑ ทางลาดด้านที่ไม่มีผนังกั้นขอบพื้นสูงจากพื้นที่ผิวทางลาดไม่น้อยกว่า 50 มิลลิเมตร และมีราวกันตก					
๑ บริเวณทางลาดจัดให้มีสัญลักษณ์รูปผู้สูงอายุและคนพิการติดไว้					

ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและ คนพิการต่อการใช้บริการในสถานที่ราชการและสถานที่สาธารณะ	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
2.5 ด้านลิฟต์อำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ					
๑ มีระบบแสงเพื่อป้องกันไม่ให้ประตูลิฟต์หนีบผู้โดยสาร					
๑ มีปุ่มสัญญาณแจ้งเหตุฉุกเฉินสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 900 มิลลิเมตร					
๑ มีตัวเลขและเสียงบอกตำแหน่งชั้นต่าง ๆ เมื่อลิฟต์หยุด และขึ้นหรือลง					
๑ มีทั้งเสียงและแสงไฟเตือนภัยเป็นไฟกระพริบสีแดงกรณีทีลิฟต์ขัดข้อง					
๑ มีโทรศัพท์แจ้งเหตุฉุกเฉินภายในลิฟต์ซึ่งสามารถติดต่อกับภายนอกได้					
2.6 บันไดอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ					
๑ มีความกว้างสุทธิไม่น้อยกว่า 1,500 มิลลิเมตร					
๑ มีราวบันไดทั้งสองข้าง					
๑ พื้นผิวของบันไดใช้วัสดุที่ไม่ลื่น					
๑ มีชานพักบันไดทุกระยะในแนวตั้งไม่เกิน 2,000 มิลลิเมตร					
๑ ลูกตั้งบันไดไม่เปิดเป็นช่องโถ่ง					
2.7 ที่จอดรถสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ					
๑ จัดไว้ใกล้ทางเข้าออกอาคาร					
๑ มีสัญลักษณ์รูปผู้พิการนั่งเก้าอี้ล้ออยู่บนพื้นที่จอดรถด้านติดกับทางเดินรถ					
๑ ที่จอดรถเป็นพื้นที่ที่สี่เหลี่ยมผืนผ้า มีที่ว่างข้างที่จอดรถไม่น้อยกว่า 1,000 มม.					
๑ พื้นที่จอดรถมีพื้นผิวเรียบ ระดับเสมอกัน					
๑ มีป้ายติดตั้งให้เห็นในตำแหน่งที่ชัดเจน					

ความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและ คนพิการต่อการใช้บริการในสถานที่ราชการและสถานที่สาธารณะ	ระดับความต้องการ				
	5	4	3	2	1
2.8 ทางเข้าอาคาร ทางเดินระหว่างอาคารสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ					
○ พื้นผิวเรียบเสมอกัน ไม่ลื่น ไม่มีสิ่งกีดขวาง					
○ พื้นต่างระดับมีทางลาดขึ้นลงได้สะดวก ใกล้เคียงที่จอดรถ					
○ รางระบายน้ำบนพื้นมีฝาปิดสนิท					
○ บริเวณทางแยกหรือทางเลี้ยวมีพื้นผิวต่างสัมผัส					
○ สิ่งใดที่แขวนเหนือทางเดินมีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 2,000 มิลลิเมตร					
2.9 ประตู สำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ					
○ เปิดปิดง่าย					
○ ช่องประตูมีความกว้างไม่น้อยกว่า 900 มิลลิเมตร					
○ มีการติดเครื่องหมายหรือแถบสีสังเกตเห็น ได้ชัดเจนกรณีประตู เป็นกระจก					
○ อุปกรณ์เปิด-ปิด ประตูเป็นชนิดก้านบิดหรือแกนผลัก					
○ ราวจับประตูด้านนอกสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 800 มม. ยาว ตามกว้างประตู					
2.10 ห้องส้วม สำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ					
○ ประตูเป็นบานเปิดออกสู่ภายนอกหรือเป็นแบบ บานเลื่อน					
○ พื้นห้องน้ำต้องมีระดับเสมอกับพื้นภายนอก					
○ มีราวจับบริเวณผนังเพื่อพยุงตัวและราวจับเพื่อนำไป สู่ สุขภัณฑ์อื่น ๆ					
○ ก๊อกน้ำแบบบิดไปด้านข้าง เปิด - ปิดง่าย ไม่ต้อง ออกแรง					
○ วัสดุปูพื้นต้องไม่ลื่น					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและคนพิการ ทัศนศึกษาผู้สูงอายุและคนพิการ
ในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

3.1 ควรปรับปรุงและพัฒนาในเรื่องใดมากที่สุด.....

.....

3.2 อื่น ๆ

.....

ประวัติผู้เขียน

นายวีรวิชัย สงสันเทียะ เกิดวันอังคาร ที่ 17 สิงหาคม 2519 ประวัติการศึกษา : 2545 วท.บ. (วิทยาศาสตร์บัณฑิต) เทคโนโลยีอุตสาหกรรมก่อสร้าง สถาบันราชภัฏนครราชสีมา การทำงาน : 30 สิงหาคม 2539 รับราชการตำแหน่ง หัวหน้าส่วนโยธา ระดับ 2 สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำเพียก อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา ปัจจุบันรับราชการตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองช่าง ระดับ 7 สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังโรงใหญ่ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา สถานที่ติดต่อ : 655 หมู่ที่ 8 ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา 30170 E – Mail : viravisc_song @ hotmail.com